

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

T H E L I G H T S O F H O M E L A N D

Nr. 44 (3215) 2011 NOVEMBER • LAPKRITIS 1 LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$2

Amžinybės rate

Daugelį žmonių, esančių ir nebesančių, jungianti išskirtinė rudens diena – tai Vėlinės. Ir vėl, ir vėl... Žvakučių uždegimo akimirksniai, vakare liepsnojančios kapinės...

GIMIMŲ ir mirčių ratas sukasi nesulaikomai po ištartų dieviškų žodžių: “Tegu būna”. Ir tapo būtis visiems vienoda, kas tik gyva: kas turėjo pradžią, susilauks ir pabaigos šio žemiško gyvenimo padangėse, kur kiekvienas saulėlydis – kaip gėstanti žvakė ant mylimųjų kapo Vėlinių vakarą primena pradžios ir pabaigos nepakeičiamą tikrovę. O per visą mūsų mielą žemę, apdainuotą, prakaitu, krauju ir ašaromis aplaistytą, pavasariais milijonais žiedų išpuostą, Vėlinių maldomis ir šventomis giesmėmis aidinčią, per tą amžiais numylėtą, poetų išdeklamuotą Lietuvą amžinybėn keliavo kartų kartos ir šventose giriose, ir Dievo Sūnaus vardu statytose šventovėse, palydimos džiaugsmų ir atodūsių. Ėjo baudžiauninkai ir okupacijų prislėgti gerieji žmonės ir išlaisvinti, dėkingumo pilni tėvynainiai, ir save tematantys egoistai, ėjo laisvės kovotojai, partizanai, visų laikų sukilėliai, neatsiliko nė asmeninę gerovę išmainę į žygdarbius, kad Tėvynė garsėtų, kad vaikų vaikams ateitis šviesėtų. Keliavo visi, turėję skirtą pradžią ir pabaigą. Ir sukosi sukosi amžinybės ratas, palikdamas ėjusių pėdsakus, kviesdamas pamąstyti apie būties prasmę ir žmogaus pašaukimą joje reikštis. Gyvenimu vadinamas kiekvienam skirtas laikotarpis kaip mestas grūdas turėtų ką nors išauginti, kad, anot Vinco Kudirkos, “nesupelytum ir neitum į kapą be likusio ženklo, kad žmogumi buvęs”. Todėl uždegtų žvakučių šviesoje meldžiamės už tuos, kurie ir numirę savo darbais gyvena tarp mūsų.

MIRUSIŲJŲ atminimą stengiamasi kaip galima ilgiau pratęsti. Jiems statomi paminkliniai antkapiai, pavasariais puošiami gėlėmis bei vainikais, už jų vėles meldžiamasi sutelktiniu būdu, pasakojama ir rašoma apie jų buvusį gyvenimą, skelbiami nekrologai su nuotraukomis – visa daroma, kad jie tarp mūsų visais įmanomais būdais dar kaip nors vaizdžiau reikštųsi. Tautai ir žmonijai nusipelnę mirusieji tampa nemirtingais mokyklinių vadovėlių puslapiuose, eina iš kartos į kartą kaip mūsų Basanavičius, Kudirka, Maironis, Darius, Girėnas ir daugelis kitų. Bėgantis laikas didina jų sąrašus ir taip telkiasi didžiulis atminimo paminklas, ir tai ne akmeninis ir ne vienoj vietoj pastatytas. Ir toks turėtų būti visų lietuvių iš tolo matomas, ir tai ne vien tik per Vėlines ar didžiąsias tautos šventes, bet ir kasdien, visur, kad stiprintume savo tapatybės pagrindus, kuriuos dažnai iš po kojų traukia dėmesys į svetimus dievus. Pagirtina, kad šalia tautos darbuotojų ir didvyrių dėmesys kreipiamas ir į sibirinius tremtinius, kurių atmintimi ir pagarba rūpintis sėkmingai pradėjo Lietuvos jaunimas. Tremtiniai savo tėvynės prievartiniu praradimu tapo amžiniais liudininkais, kaip smurtinė sistema patriotus paverčia nusikaltėliais, kaip liaudies žmonės pavadinami liaudies priešais. Mums, šio laikotarpio gyventojams, buvo lemta pamatyti, išgyventi melo, neteisybų, pažeminimų, nužmoginimo siautėjimus. Todėl būtų prasminga, kad dėl viso to nukentėjęs, žuvęs ar miręs asmuo taptų simboline, negešančia Vėlinių žvakute visiems laikams. Tad amžinybės rate tegu tvirtai laikosi kovotojų už laisvę ir tiesą tautiečių atminimas. **ČS**

Ilsėkitės ramybėje...

Ntr. iš leidinio *Lietuvių kalendorinės šventės*

“Tikėkime savo ateitimi”

KLB Krašto tarybos nariai Toronte aptarė ateities veiklą

RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ

Kanados lietuvių bendruomenės (KLB) XXI Krašto tarybos antroji sesija įvyko 2011 m. spalio 15 d. Prisikėlimo parapijoje. KLB Krašto valdybos pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė pradėjo dienos programą pakviesdama visus sugiedoti Kanados himną, po kurio prel. Edmundas Putrimas sukalbėjo invokaciją, joje primindamas, kad nesame tik etninė grupė ar kas kita, o tauta. Mirusieji bendruomenininkai buvo pagerbti tylos minute.

Į prezidiumą buvo pakviesti pirmininkai Vytautas Bireta (Torontas) ir Angelė Vaičiūnienė (Hamiltonas), sekretorė Joana Adamonytė (Montrealis). Mandatų komisijon sutiko įeiti torontiečiai Danielius Šarūnas, Renata Simonavičiūtė ir Vidas Kubilius. Rezoliucijų komisijos pirmininkė nutarusi nesudaryti, nes norėtų kvieisti kiekvieną tarybos narį teikti siūlymus ateities veiklai.

Sveikinimai

Sveikinimo žodį tarė LR ambasadorė Gintė Damušytė, padėkojo galėjusi bendruomenės suvažiavime dar kartą dalyvauti prieš išvykdamą į Lietuvą kitą vasarą. Ji išvardino ir paaikšino tris svarbiausius dabarties iššūkius – tai energetikos, ekonomikos ir imigracijos srityse. Ji pabrėžė, kad Kanados politikai realiai jaučia lietuvių bendruomenės įtaką įvairiais klausimais, o dabar reikia Kanados paramos

stengiantis užkirsti kelią atominės elektrinės statybai arti Lietuvos sienos (pvz., Gudijoje). Taip pat ryšiai verslo srityje gali konkrečią pagalbą teikti reikalingam prekybos ir investicijų srautui bei “research and development” srityje. G. Damušytė pasidžiaugė sėkmingu bendruomenės ir ambasados bendradarbiavimu. Užsienio reikalų ministerija tikisi dar labiau sustiprinti konsulinę veiklą užsienyje. Šiomet buvo paminėtas Kanados ir Lietuvos diplomatinio santykių 20-metis. Ji kvietė apylinkes kreiptis į ambasadą rūpimais klausimais.

Kanados lietuvių fondo (KLF) tarybos pirmininkas Kazimieras Deksnys pasveikino susirinkusius, primindamas, kad ateinančiais metais bus minimi Fondo 50-metis ir KLB 60-metis. KLF rėmė ir toliau rems Bendruomenės darbą.

Pristačius kitus suvažiavimo kvistus svečius – JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkę Sigutę Šimkuvienę, Lietuvos garbės konsulą Paulių Kurą ir TŽ redaktorę Ramūnę Jonaitienę, buvo perskaitytas PLB pirmininkės Reginos Narušienės sveikinimas.

Pranešimai

Mandatų komisija pranešė, jog sesijoje iš galimų 65 yra užsiregistravę 36 nariai. Tarybai iš anksto išsiųstas praėjusių metų suvažiavimo protokolas buvo priimtas be pataisų.

Nukelta į 4-tą psl.

Šiame numeryje

Pal. Jurgio Matulaičio metams artėjant (Tėsinys) – 2,10 psl.

Reikia liautis politikuoti – 3 psl.

Pirmieji lietuviai Teksase – 6 psl.

Vilniaus įkūrimo legendos – 8 psl.

Pietūs ant užmaršties slenksčio – 9 psl.

“Naujoji” Rusija – 11 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“
Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$80 – reguliari (paprastu paštu) • \$130 – reg. (1 klasės paštu)
\$100 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$150 – rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius – \$180, paprastu paštu – \$100 (Kan. dol.)
JAV: \$100 – reguliari, \$120 – rėmėjo • \$160 – 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI” (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY

Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* – regular (Publications Mail) – \$80, reg. (Lettermail) – \$130; patron (Publ. Mail) – \$100, patron (Lettermail) – \$150.
Overseas – Airmail – \$180, Surface Mail – \$100 (in CDN funds). *USA* – reg. \$100, patron – \$120, Airmail – \$160. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canadian Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.

Canada

LIETUVOS VYSKUPŲ PAREIŠKIMAS

Šiandien sukanka 19 metų, kai 1992 m. spalio 25 d. Lietuvos piliečiai referendume priėmė dabartinę Lietuvos respublikos Konstituciją. Per šį laikotarpį nepasikeitė nei žmogaus prigimtis, nei tokios prigimtinių vertybės kaip šeima ir santuoka. Todėl su liūdna nuostaba išklausėme neseniai pareikštą Konstitucinio teismo nuomonę, pasak kurios santuoka “konstitucinei šeimos sampratai esminės reikšmės neturi”. Tenka tik apgailestauti, kad pamatinis šeimos ir santuokos ryšys, nekėlęs dvejonų Konstitucijos teksto kūrėjams ir ją anuomet įtvirtinusiems šalies žmonėms, šiandien tapo ginčų ir įrodinėjimų dalyku.

Visuotinė žmonijos patirtis liudija, kad santuoka yra vienas iš svarbiausių bendruomeninių institutų, užtikrinantis socialinę darną ir tęstinumą. Būdama asmeniniu moraliiniu įsipareigojimu santuoka sukuria prielaidas sutuoktinių, jų vaikų, artimųjų ir visos visuomenės gerovei. Apsisprendami susituokti asmenys kuria pasitikėjimu ir atsakomybe grįstų santykių aplinką, kuri geriausiai atitinka kiekvieno vaiko prigimtinius poreikius augti įsipareigojusių bei mylinčių tėčio ir mamos šeimoje. Tokia pamatinius prigimtinius žmogaus poreikius atitinkanti šeima yra tikrasis visuomenės ir valstybės pagrindas. Valstybė išreiškia rūpestį savo ateitimi, saugodama ir globodama asmenis, kurie sudarydami santuoką viešai paskelbia, jog drąsiai prisiima iš šeimos kylančias teises bei moralines pareigas.

Konstituciniam teismui dirbtinai atskyrus konstitucinę šeimos sampratą nuo konstitucinio santuokos, kuri sudaro laisvu vyro ir moters sutarimu, instituto nebeliko teisinių barjerų užkardančių tos pačios lyties asmenų sąjungas prilyginti šeimai. Tai kelia pavojų, jog vaikų prigimtinė teisė turėti tėvą ir motiną nebebus deramai apsaugota, o šeimos kaip prigimtinių bendruomenės reikšmė taps vis labiau menkinama. Su dideliu rūpesčiu stebime, kaip aukščiausia teisminė institucija, kuriai pavesta saugoti valstybės pamatus visų ją kuriančių žmonių labui, savo sprendimu išprovokavo didelį visuomenės supriešinimą. Savo malda palaikome tuos, kurie yra pagrįstai įskaudinti teismui lengva ranka nuvertinus jų daugelį metų tesėtus įsipareigojimus, taip pat jaunimą, puoselėjantį svajones apie šeimos pašaukimą ir iškilmingą priesaiką Dievo ir žmonių akivaizdoje.

Kviečiame Konstitucinį teismą paisyti prigimtinių teisių principų. Raginame Seimą padaryti viską, kas nuo jo priklauso, kad dirbtinė perskyra tarp šeimos ir santuokos būtų panaikinta.

LIETUVOS VYSKUPAI, 2011 m. spalio 25 d.

Pal. Jurgio Matulaičio metams artėjant

Tęsinys iš 43 nr.

Su kun. marijonu Vaclovu Aliuliu kalbėjosi Dalia Žemaitytė (bernardinai.lt)

– *Vyskupas Matulaitis parbrėždavo to meto aktualius visuomenės klausimus – pvz. kaip suburti darbininkus, rūpinosi labdaros organizacijų steigimu. Vienas opiausių klausimų Lietuvoje šiandien – emigracija. Kaip Bažnyčia galėtų reaguoti ar prisidėti sprendžiant šią problemą?*

– Tai didžiulė ir skausminga problema. Pirmiausia reikia mąstyti ir nenuleisti rankų. Gal vienas svarbiausių dalykų būtų palaikyti ryšį su išvykusiais, kad jie vis dėlto bent svajotų grįžti. Nors dauguma negrįš, bet kad bent žymi dalis grįžtų, įvairios patirties pasisėmę. Užsienyje žmonės įstringa sudarydami mišrias santuokas, išgydami nuosavybę, leisdami vaikus į mokslą. Šie įgyja ten išsilavinimą, kurio Lietuvoje nelabai gali pritaikyti, neturėdami gerą lituanistinio pasirengimo.

Kodėl taip mažai sugrįžo iš 1944 m. pasitraukusiųjų bangos? Pasitraukė apie 60, 000 žmonių – inteligentija, kai kurie ūkininkai. Jie svajojo grįžti, bet viskas be galo ilgai užtruko, žmonės įstrigo ir grįžo labai nedaug. Kita vertus, Lietuvoje jie buvo prastai sutinkami. Atseit, mes patys mokam elgtis, amerikoniai mūsų nepamokys! Grįžusieji ne kartą buvo priimami kaip varžo-

vai. Nors kai kurie idealistai džiaugėsi, kad grįžę tautiečiai sustiprins tautinį ir krikščionišką frontus, visuomenė laikėsi sovietų įkaltos nuostatos, kad amerikoniai išnaudotojai, kapitalistai; – buvo likę tokių nuosėdų. Dalis grįžo, įsikūrė, tačiau jų mažai.

Lietuviškos parapijos padėtų išieiviams palaikyti ryšį su Tėvyne, bet senosios nyksta, o naujų neatsiranda. Stipri Seattle naujųjų imigrantų lietuvių bendruomenė džiaugiasi vieną kitą kartą per metus sulaukusi tėvo Antano Saulaičio, kuris sutuokia, pakrikštija, padrašina. Sukurtas išieivijai sielovados tinklas, bet labai jau retas. Sunku suprasti, kaip atsitiko, kad JAV lietuviai, turėdami laisvą spaudą, kelis vienuolynus ir daug organizacijų, darbui tarp lietuvių katalikų teisingai tiek kunigų ir seselių, kad galima ant dviejų rankų pirštų suskaičiuoti.

– *Dar viena svarbi sritis, kurioje galėtume nemažai pasimokyti iš Pal. Jurgio Matulaičio – etniniai klausimai. Jis kvietė peržengti tautinius nesutarimus ir dirbti visiems kartu. Įdomus faktas, kad būtent lenkų vyskupams reikėtų dėkoti už palyginti greitą J. Matulaičio beatifikacijos procesą.*

– Reikėtų paminėti, kad iš tiesų Jurgiui Matulaičiui yra tekę daugiau tarnauti lenkams negu lietuviams – Varšuvoje, o paskui ir Vilniuje, nes tuo metu vyskupijoje buvo

daugiau šios tautybės žmonių, o jis nuoširdžiai tarnavo visiems. Pamokslavo, seminarus bei rekolekcijas vedė, skurstančius rėmė.

Jurgio Matulaičio kandidatūrą į vyskupus parėmė šviesūs lenkų vyskupai – patriarchas Vladislavas Zaleskis, būsimasis kardinolas Adamas Sapieha – be jų jis nebūtų patekęs į Vilnių. Vilniaus prelatas lenkai iš karto pasiūšaušė ir labai nustebino tuometinį nuncijų: kaip čia dabar – Lenkijos vyskupai už Matulaitį, o vietos kapitula iš karto reiškia nusivylimą ir bemaž pasipiktinimą Šventojo sosto sprendimu lietuvių skirti Vilniaus vyskupu. Kad Apaštalo sostas matė reikalą siųsti čia lietuvių, tai yra nuostabus dalykas, juk ten labai stipriai veikė lenkybės apaštalai. Tačiau tie, kuriems ištis rūpėjo Bažnyčia, matė, kad Matulaitis – bažnytinis žmogus, išskirtinė asmenybė. Jam atvažiavus į Vilnių, ne tik politikai endekai, bet ir karštieji patriotai lenkai dvasininkai visą laiką rezgė prieš jį intrigas. Kai jis atsistatydino ir atvyko arkivyskupas Romualdas Jałbrzykowski, kapitula sukūrpė ilgą “protokolą”, nupiešdami Jurgio Matulevičiaus veiklą Vilniuje kuo blogiausiai. Nors protokolo pabaigoje autoriai buvo priversti pripažinti jo asmens kilnumą, kuris “kiekvienam – ir inteligentui, ir prasčiokui darydavo įspūdį”, tačiau galiausiai reiškiamas nuoskauda: kiek būtų galėjęs Bažnyčiai nuveikti toks asmuo, jei ne jo “lietuviškas ir baltarusiškas šovinizmas”, t.y. lietuvių ir baltarusių teisių bažnyčiose gynimas.

Ir kas toliau? Vatikano II Susirinkimo metu visi jame dalyvavę lenkų hierarchai – o jų buvo 22 – pasirašė prašymą popiežiui Pauliui VI paskelbti Jurgį palaimintuoju. Sąrašo priekyje – kardinolas primas Stefanus Višinskis, sąrašo pabaigoje – neseniai vyskupu įšventintas Karolis Vojtyla. Beatifikacijos byloje būta lietuvių liudininkų 19, lenkų – 23, ir šiek tiek kitų. Ne be reikalo gražiai sakoma – lenkai moka pasinaudoti ir pralaimėjimais. Pirmiau vargino Jurgį, taip keldami jį į šventuosius, paskui paliudijo jo kilnumą – taip pat kėlė į šventuosius.

– *Ar gali būti koks šiuo metu Bažnyčios, katalikų visuomenės įnašas lietuvių ir lenkų tarpusavio supratimui ugdyti?*

Švč. Trejybės šventovė Šetoje (Kėdainių raj.) Dr. Alfredo Kulpavičiaus tempera – 1938 m. Šioje vietovėje progimnaziją lankė Sibiro kankinė Adelė Dirsytė

Ntr. V. Maco

Nukelta į 10-tą psl.

Šį rudenį, minint nepriklausomos Lietuvos tarptautinio pripažinimo ir diplomatinį santykių atkūrimo 20-metį, buvo įteikti apdovanojimai pirmųjų užsienio diplomatinį atstovybių Lietuvoje vadovams, pagerbtas Lietuvos diplomatų, prisidėjusių prie buvusių Lietuvos užsienio ryšių išsaugojimo ir atkūrimo atminimas. Nuotraukoje visuomenės, užsienio reikalų ministerijos atstovai aplankė ambasadoriaus K. Lozoraičio (1929-2007) kapą Petrašiūnuose, tylos minute ir gėlėmis pagerbdami šio iškilaus veikėjo atminimą ir nuopelnus Lietuvai. K. Lozoraitis buvo pirmasis nepriklausomybę atgavusios Lietuvos ambasadorius prie Šventojo Sosto ir Maltos Ordinui. Šiose pareigose jis dirbo nuo 1992 iki 2004 metų. Nuo 2004 metų iki pat mirties ambasadorius K. Lozoraitis dirbo neatlygintinu konsultantu Lietuvos ambasadoje Italijoje

Reikia liautis politikuoti

Santykiuose su Lenkija bus pereita prie problemų sprendimo

Š.m. spalio 9 d. Lenkijoje įvykę seimo rinkimai vadinami istoriniais. Tai pirmas kartas po 1989 m. kai valdantieji – liberalo Donaldo Tusko *Pilietinei platformai* – pavyko surinkti daugiau nei 35% rinkėjų balsų ir likti valdžioje antrą kadenciją iš eilės. Šaliai tai laiduoja stabilumą, politikos tęstinumą ir tam tikrą nuspėjamumą tarptautinėje erdvėje.

Anot humanitarinių mokslų daktaro, VU TSPMI dėstytojo Vlado Sirutavičiaus, D. Tusko pergalės veiksmų gali būti įvairių, tačiau nemenkų klaidų padarė Jaroslawas Kaczynskis, į rinkimus vesdamas partiją “Teisė ir teisingumas”: “Matyt, daug veiksmų susidėjo, bet opozicija, nepaisydama savo pareiškimų, neįrodė, kad jie yra kuo nors vertesni. Jų rinkimų retorika buvo neigatyvesnė, agresyvi ir nepamatuotai kritiška. O rinkėjai tiesiog rinkosi tą variantą, kuris gal nėra pats geriausias, bet geresnis, nei siūloma alternatyva. Žinoma, įtakos turėjo ir socioekonominiai veiksniai, tas faktas, kad Lenkijai lengviau pavyko išgyventi krizę nei kitoms Europos šalims”, – svarstė V. Sirutavičius.

Anot politologo, iš Lenkijos elgesio tarptautinėje arenoje galima tikėtis tam tikro stabilumo ir civilizuoto pragmatizmo, o J. Kaczynskio partijai seime tapus opozicine jėga, Lenkijos vidaus politikoje tęsis įtampa ir susiprie-

šinimas: “Greičiausiai santykiai tarp valdančiųjų ir opozicijos bus panašūs, kaip ir iki šiol. Matyt, tęsis įtampa, kuri kartais perauga ir į susipriešinimą. Žinoma, jei tik neįvyks kokių nors pertvarkų pačioje opozicijoje. Galų gale partijos vadovas, kuris vis pralaimi rinkimus ir nesugeba mobilizuoti didesnės dalies rinkėjų, turėtų susimąstyti apie tai, ką jis veikia politikoje ir ar reikia imtis rimtų perversmų”.

V. Sirutavičiaus teigimu, tikėtis greitų ir radikalių pokyčių Lietuvos ir Lenkijos santykiuose tikrai neverta, bet, pasibaigus rinkimų vajui, didėja tikimybė, jog nuo problemų išpūtimo ir priekaištavimo vieni kitiems bus pereita prie kur kas formalesnių dvišalių santykių: “Diskutuotinų, ginčytinų klausimų, dėl kurių nesutariama, tikrai liks, ir dalis tų klausimų bus susijusi su tautinėmis mažumomis. Bet nuo “kietos” retorikos greičiausiai bus pereita prie normalaus, labiau formalizuoto tarpvalstybinio bendravimo ir darbo kuriant įvairias komisijas, ieškant abiem pusėms priimtinių sprendimų. Panašu, kad į reikalus bus pradėta žiūrėti pragmatiškai, nes tikiu, kad ir vieni ir kiti supranta, jog santykių išpūtimas niekam neduoda naudos”.

Tautinių mažumų problemos nėra aktualios vien Lietuvai, jos svarbios ir Lenkijai, todėl, pasak politologo, visų pirma jas ir reikia mokyti

spręsti: “Reiktų nesikeisti garsiais pareiškimais ir kalbom, o būtent aiškintis ir mokytis spręsti realias problemas, ieškoti būdų, kaip galima sumažinti įtampas bei nesutarimus. Daugiau tarpvalstybinio lygmeniu oriai bendraujant tikrai galima surasti išeičių iš situacijos. Tačiau tam reikia liautis politikuoti ir ieškoti, kur ir kokios yra realios problemos, kad būtų galima padėti mažumų atstovams abiejose šalyse jaustis normaliais piliečiais”.

Paklausus apie pokyčius kaimyninės šalies užsienio politikoje, V. Sirutavičius sakė, kad “šalis turi pakankamai daug išteklių, kad galėtų sustiprinti savo vaidmenį ir įtaką tiek regione, tiek ir Europos sąjungoje, bet nematau, kad užsienio politikoje galime tikėtis radikalių pokyčių. Daugiau ar mažiau bus išlaikytos tos pačios, tačiau tikrai ne aiškos ir paprastos politikos kryptys. Tiesiog viskas bus paremta ne cinišku, bet normaliu civilizuotu pragmatizmu, žiūrėjimu, kas kam ką gali duoti, kokia iš to gali būti nauda abiem pusėms. Gera, jei bus išmokta tą naudą pasidalinti. Dabar tarptautiniuose santykiuose apskritai toks laikotarpis, kai šalys ima ieškoti naujų vietų ir pozicijų. Krizė – toks metas, kai valstybės ne tik bando susivokti, kas joms palankiau ir ko jos nori, bet ir imasi konkrečių veiksmų”, – apibendrino politologas.

Bernardinai.lt

SAVAITĖ LIETUVOJE

Prezidentė Briuselyje

Prezidentė Dalia Grybauskaitė spalio 26 d. dalyvavo neeiliniame ES valstybių vadovų susitikime Briuselyje, kuriame svarstytos detalios priemonės euro zonos skolų krizei įveikti, skiriant iš viso trilijoną eurų ES finansų bei bankų sektoriaus pastovumui užtikrinti. Ji pabrėžė, kad ES viršūnių priimti sprendimai – tik pradžia, daug priklausys nuo bankų sektoriaus, kuris į daugelį sprendimų žiūrėjo neigiamai. Krizė – pirmiausia “neatsakingos bankų veiklos” padarinys, sakė ji. Prezidentės nuomone, dar reikės tartis su privačiais bankais, priversti bankus prisiimti atsakomybę ir pasidalinti atsakomybę už tai, kas įvyko, vienintelė išeitis – bendradarbiavimas su valstybėmis. Jos teigimu, Lietuvos bankai skolų krizės akivaizdoje atrodo pakankamai saugūs, mat jie nėra įmerkę didelių pinigų į finansų suvaldyti nepajėgiančias valstybes. Prezidentė taip pat pažymėjo, kad ES priėmė gerus, bet galbūt pavėluotus sprendimus, ir būtent dėl to kio lėto veikimo krizės Europoje vis dar nepavyksta suvaldyti. **Delfi.lt**

Konstitucijos diena

Spalio 25 d. Lietuvoje paminėta Konstitucijos diena. Ta proga Prezidentūroje vyko iškilminga Konstitucijos egzamino nugalėtojų apdovanojimo iškilmė, kurioje dalyvavo Konstitucijos egzamino globėja prezidentė Dalia Grybauskaitė ir egzamino iniciatorius teisingumo ministeris Remigijus Šimašius. Įvairiais prizais ir padėkos raštais buvo apdovanoti 27 geriausiai užduotis išsprendę dalyviai. Seimo pirmininkė Irena Degutienė lankėsi Vilniaus karaliaus Mindaugo vidurinėje mokykloje, kur vedė pilietiško pamoką vyresniųjų klasių moksleiviams. Iškilmingas Konstitucijos dienos minėjimas vyko Konstituciniame teisme.

1992 m. spalio 25 d. Lietuvos piliečiai referendume priėmė dabartinę Lietuvos Konstituciją (lot. constitutio “nustatymas”). Tai pagrindinis valstybės įstatymas, turintis aukščiausią teisinę galią, nustatantis šalies politinės, teisinės ir ekonominės sistemos pagrindus.

Nepripažįsta kaltės

Kaltinamieji Darbo par-

tijos (DP) dvigubos buhalterijos byloje – Viktoras Uspaskichas ir Vitalija Vonžutaitė – kaltais dėl pateiktų kaltinimų neprisipažįsta. V. Uspaskichas spalio 24 d. pareiškė nesuprantąs, kas parašyta kaltinamajame akte. Prieita išvados, kad Darbo partijos vadovas kaltas neprisipažįsta. Bylos įrodymai bus nagrinėjami kitame posėdyje, kuris paskirtas gruodžio 5 dieną.

Teisėjų kolegija sutarė, kad byla intensyviai turi būti nagrinėjama kitų metų sausio ir vasario mėnesį bei paskyrė posėdžių datas. Vadinamoji Darbo partijos juodosios buhalterijos byla teisme guli jau pusketvirtų metų. Joje kaltinimai pateikti DP vadovui europarlamentarui V. Uspaskichui, seimo nariui V. Gapšiui ir buvusioms partijos darbuotojoms V. Vonžutaitėi bei M. Liutkevičienei. Kaltinimai taip pat pateikti juridiniam asmeniui – Darbo partijai.

Populiariausi veikėjai

Vilmorus apklausos duomenimis, paskelbtomis spalio 22 d., populiariausių Lietuvos politikų sąrašo viršuje išlieka prezidentė Dalia Grybauskaitė. Šalies vadovę, kaip geriausiai jų interesams atstovaujančią visuomenės veikėją, spalį nurodė 31.2% tyrimo dalyvių. Prezidentės įvertinimas palyginti su rugsėju šiek tiek smuko, o antros tarp populiariausių – konservatorės seimo pirmininkės Irenos Degutienės, vertinimas gerokai smuko. Parlamento vadovę kaip geriausiai jų interesams atstovaujančią visuomenės veikėją nurodė 4.7% apklaustųjų (8.7% rugsėji). Iš viso palankiai I. Degutienę vertina 58.4% (70.6% rugsėji) apklaustųjų.

Opozicinės Darbo partijos vadovas europarlamentaras Viktoras Uspaskichas liko ketvirtas. Kaip geriausiai jų interesams atstovaujantį visuomenės veikėją nurodo 3.6% apklaustųjų; jį palankiai vertina 40% apklaustųjų, nepalankiai – 32.7%

Valdančiosios Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD, konservatorių) partijos pirmininką premjerą Andrių Kubilių kaip geriausiai jų interesams atstovaujantį politiką nurodė 2.6% apklaustųjų. Palankiai premjerą vertina 10.18%, nepalankiai – 70.6% apklaustųjų. **RSJ**

“Tikėkime savo ateitimi”

Atkelta iš 1-mo psl.

J. Kuraitė-Lasienė išvardino Krašto valdybos narius: vicepirmininkė kultūros reikalams Rūta Kličienė, švietimui – Virginija Zubrickienė, ryšiams – Elytė Zubis; protokolų sekretorė ir raštinės vedėja Jolanta Stasiulevičienė. Išdininkui Petrui Vaičiūnui pasitraukus iš pareigų, išdininko darbą praėjusiais metais atliko pati pirmininkė. Ieškoma naujo išdininko. KLF atstovas Krašto valdyboje – Kazimieras Deksnys, Kanados lietuvių jaunimo sąjungos atstovas – pirmininkas Danielius Šarūnas, ŠALFASS Kanados apygardos pirmininkas Rimas Kuliavas.

Pirmininkė pranešė, kad valdyba gavusi paramos iš KLF įvairiems projektams (iš viso \$41,800), pvz. internetinio tinklalapio atnaujinimui (www.klb.org), švietimo vadovėlių, elektroninių mokymo priemonių įsigijimui.

KLB fonde “Community Fund for Culture Education and Charity” – tai Bendruomenės, kaip ne pelno siekiančios (charitable) organizacijos išde, iš kurio pagal valdžios įstatymus ir taisykles teikiamos aukos stovykloms ir kitoms organizacijoms, buvo \$78,590 baigiantis 2010 metams. Pagal galutinius apskaičiavimus, IX Dainų šventės pelnas buvo arti \$54,000.

Švietimo srityje – visos lituanistinių mokyklų vedėjos įeina į švietimo komisiją, penkių mokyklų mokytojų suvažiavimas įvyko Toronte šių metų rugsėjo mėnesį. Nutarta atlikti švietimo poreikių analizę. Yra palaikomi nuolatiniai ryšiai su JAV lietuvių bendruomenės švietimo komisija. Šiuo laiku dar ieškoma mecenato anksčiau įsteigtai švietimo premijai, kuria būtų apdovanotas Kanadoje pasižymėjęs mokytoja/s-švietėja/s. Otavoje šiais metais atidaryta nauja lituanistinė mokyklėlė “Vyturėlis”.

Kanados lietuvių bendruomenės XXI Krašto tarybos antrosios sesijos dalyviai

J. Kuraitė-Lasienė taip pat apibūdino M.K. Čiurlionio meno parodą, kuri su ambasados pagalba buvo atvežta ir surengta Kanados lietuvių muziejuje-archyve š.m. liepos mėnesį. Lietuvių studentų stažuotių programoje šiemet dalyvavo aštuoni studentai. Programą šiuo metu papildė kursai lietuviškai nekalbantiems. Apylinkėms siūloma paskatinti jaunimą joje dalyvauti. Praėjusiais metais nutarus įsteigti Kultūros komisijos padalinį veiklos planavimui, dalyvauti jame pakviestos Daiva Jaugelytė, Aušra Karkienė ir Violeta Levandauskienė. Prisikėlimo kredito kooperatyvo Visuomenininko-kultūrininko premija pernai įteikta muz. Daliai Viskontienei už Dainų šventės surengimą.

Visuomeninės veiklos plotmėje pavasarį buvo surengtas seminaras dalyvaujant įvairiems Kanados lietuviams akademikams, kurie kalbėjo apie naujausius įvairių technologijų sričių išradimus.

KLB sesijos prezidiumas spalio 15 d. Prisikėlimo parapijoje įvykusiame suvažiavime. Iš k. pirmininkas Vytautas Bireta, sekretorė Joana Adamonytė, pirm. Angelė Vaičiūnienė

Sibirinių išvežimų 70-metis buvo paminėtas birželio 14 d. ekumeninėmis pamaldomis latvių šventovėje, Baltiečių federacijos metinio minėjimo rengimui šiemet rotacine tvarka priklausant latviams. Juodojo kaspino diena rugpjūčio 23 buvo paminėta įvairiose Kanados vietovėse.

PLB-Seimo komisija prieš kelias savaites paskelbė naują sudėtį, kurioje yra ne tik JAV ir Kanados, bet ir įvai-

rių kitų kraštų lietuvių bendruomenių atstovai. Kanados atstovės J. Kuraitės-Lasienės pavaduotoju patvirtintas Stasys Kuliavas. Ateinančiais metais rugpjūčio 4-10 d.d. Lietuvoje vyks PLB seimas, į kurį KLB gali siųsti 14 atstovų; teks spręsti, kaip atlikti rinkimus.

Sporto pranešimą pateikė Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFASS) Kanados apygardos pirmininkas Rimas Kuliavas. Jis priminė, kad sporto sritis yra viena iš pagrindinių priemonių pritraukti lietuviams ir jaunimui. Dabar yra rengiamas penkerių metų strateginis planas, kuris dar nebaigtas. Kanadoje yra 400 ŠALFASS narių. Jis taip pat papasakojo įdomių įspūdžių iš šios vasaros Eurobasket žaidimų Lietuvoje.

Pirmininkė toliau pranešė, kad neatsiradus paklausos, Dainų šventės pelno likutis nebus naudojamas DVD ar knygai išleisti, bus grąžinamas KLB išdui. Dar kartą pa-

dėkota Pauliui ir Rasai Kurams už Dainų šventės suorganizavimą.

Ateinančiais metais bus KLB 60-metis (ir KLF 50-metis). Šio jubiliejaus prasmingas paminėjimas bus tarybos diskusijose svarstomas. Vienas iš siūlymų būtų KLB žinyno atnaujinimas, pridėdant naujų žinių. Kitas svarbus paskatinimas apylinkėms – paremti 2012 m. liepos 1 d. Bostone rengiamą Tautinių šokių šventę stengiantis dalyvauti (informacija teikiama tinklalapyje www.sokiusvente2012.org).

Muziejaus klausimas

Patvirtinus išdo, revizoriaus Roger Chaplin ir Revizijos komisijos bei Garbės teismo pranešimus (skundų ar prasižengimų nebūta), KLB vicepirmininkė kultūrai Rūta Kličienė apibūdino dabartinę Kanados lietuvių muziejaus-archyvo (KLMA) būklę, primindama, kad KLB, teisėtai veikianti kaip Fondas kultūrai, švietimui ir labdarai, gali finansiškai remti KLMA tik projektų pagrindu, kaip ir visi fondai, turintys “charitable” aukojimo teises. Laukiama Krašto tarybos siūlymų, kaip muziejų toliau tvarkyti, kas galėtų tam darbui vadovauti. Savanoriškų jėgų atsiranda, teigė ji, kai būna tikslas – geras pavyzdys buvo vasaros pradžioje su Lietuvos ambasada muziejuje surengta M.K. Čiurlionio paroda.

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos (KLJS) pirmininkas Danielius Šarūnas išvardino valdybos narius, kurių yra 14. Pernai atšvestame KLJS 35-metyje dalyvavo per 150, iš viso sąjungoje yra daugiau kaip 250 narių.

Diskusijos-siūlymai

Diskusijose dėl pranešimų iškilo įvairūs siūlymai. Dr. Rasa Mažeikaitė siūlė, kad atnaujinant KLB žinyną, reikia paruošti ir senąjį skaitmeniniame pavidale, o ir naujas žinias būtinai ir fiziniame – knygos formate. Ambasadorė Gintė Damušytė kvietė apylinkes palaikyti ryšį su Užsienio reikalų ministerija per ambasadą, o muziejaus-archyvo klausimu siūlė, kad bent dalis jo turio galėtų būti atiduota Išeivijos institutui arba Vytauto Didžiojo universitetui Lietuvoje. Dalis medžiagos gali būti kopijuojama. Galima ir pasikviesti archyvistų iš Lietuvos pasitarimui.

Diskusijos-siūlymai

Nukelta į 5-tą psl.

2011-2012 m. KLB Krašto valdyba. Iš k. vicepirmininkė ryšiams Elytė Zubis, ŠALFASS Kanados apygardos pirmininkas Rimas Kuliavas, KLB raštinės vedėja Jolanta Stasiulevičienė, pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė, KLJS pirm. Danielius Šarūnas, vicepirmininkė kultūrai Rūta Kličienė, vicepirmininkė švietimui Virginija Zubrickienė

“Tikėjime...”

Atkelta iš 4-to psl.

Elytė Zubis pranešė, kad pagal “Work and Holiday in Canada” mainų programą atvykusieji į Kalgari dažnai prašo visokeriopos pagalbos, kai kurie tikisi likti Kanadoje. Ambasadorė informavo, kad šie mainai yra vykdomi pagal dvišalę Kanados sutartį su Lietuva ir su kitais Europos kraštais; vyriausybė dabar imasi priemonių sugriežtinti

KLB sesijos viešnia-kalbėtoja JAV LB vicepirmininkė organizaciniais reikalams Sigutė Šimkuvienė-Rosen

taisykles, kad nebūtų piktnaudžiaujama šia programa. Kanados (18-35 m.) lietuviai irgi gali ja pasinaudoti laikinam darbui arba atostogoms Lietuvoje.

KLB Toronto apylinkės valdybos vicepirmininkas Antanas Pacevičius priminė, kad visiems reikėtų naudotis vietinės veiklos kalendoriumi (www.tevzib.com – “VEIKLA”), norint išvengti renginių susikryžavimo. KLB pirmininkė pasiūlė, kad Toronto organizacijų pirmininkai galėtų susirinkti pasitarimui apie metinę veiklą. Daugelyje apylinkių laukiama pasinaudoti proga pasikviesti į savo telkinius besilankančius kultūrinių programų atlikėjus arba kalbėtojus.

Naujos apylinkės

Po pietų pertraukos viešnia iš JAV S. Šimkuvienė-Rosen pasveikino visus JAV LB pirmininko vardu. Jos pareigos JAV LB valdyboje – organizaciniai reikalai. Jos manymu, labai svarbios yra pastangos kalbėti lietuviškai, kalbą puoselėti, taip pat išlaikyti ryšius su Lietuva, tautinę dvasią. Naudingi būtų jaunųjų bendruomenininkų seminarai, asmeniškai kvietimai naujų narių į įvairius bendruomenės renginius. LB įstatų ir taisyklių santrauka būtų prieinamesnė šiandienos veikėjams negu ilgį, seniau parašytieji. Ji pranešė apie naujai įsteigtas bendruomenes, pvz., Sarasota ir Orlando Floridoje; vidurinės New Jersey; Roanoke, Virginijoje; Columbus, Ohio telkinius. Ji siūlė priimti mišrias šeimas ir daryti dvikalbius pranešimus. Jos manymu, būtina ruošti pamainą dabartiniais veikėjams ir skatino tikėti savo ateitimi.

Būrelių pranešimai

Tarybos dalyviams pasiskirsčius į būrelius diskusijoms apie KLMA, kultūrą ir organizacinius reikalus, apie grupių siūlymus buvo padaryti pranešimai.

Dėl muziejaus-archyvo, svarbiausias klausimas yra – ar laikyti jį Kanadoje ar siųsti medžiagą į Lietuvą? Ar atskirti muziejų nuo archyvo? Trūkstant lėšų, žmonių ir struktūros, būtų svarbu atlikti galimybių tyrimą (feasibility study), kuris padėtų apsispręsti. Apylinkėse turėtų būti koordinuojamas siuntimas medžiagos į muziejų-archyvą.

Diskusijose apie kultūrą paaiškėjo, kad trūksta renginių jaunimui iki 16 metų amžiaus. Reikėtų atkurti visų mėgstamą stovyklų aplinką renginiuose, galima būtų surengti talentų vakarus-konkursus, kurių laimėtojai daly-

vautų baiginiame pasirodytume pvz., KLB suvažiavimui. Taip pat skatinamas dalyvavimas vietiniuose etniniuose festivaliuose.

KLB 60-mečio proga galima būtų surengti “multimedia” (įvairių pavidalų) parodą, kuri keliautų per visas apylinkes, kur būtų švenčiamas jubiliejus kiekvienai bendruomenei surengiant pasirodymą.

Kas darytina?

Prieš užbaigiant suvažiavimą Tautos himnu, buvo priimti siūlymai KLB veiklai:

- Siekiant sustiprinti Lietuvos energetinę nepriklausomybę, KLB skatins politinę ir praktinę Kanados paramą Lietuvos energetiniams iššūkiams įveikti. KLB ragins Kanadą paremti pastangas siekiant užtikrinti, kad nesaugios branduolinės jėgainės nebūtų statomos Lietuvos pašonėje.

- KLB apylinkės skatins Kanados-Lietuvos užsienio prekybos plėtrą ir tiesiogines užsienio investicijas.

- Globalizacijos amžiuje, kartu su LR ambasada Kanadoje, KLB puoselės kiekvieno Kanadoje gyvenančio arba laikinai apsistojusio piliečio sąsajas su Lietuva ir lietuvybe.

- KLMA išlaikymui ir užtikrinimui kreipsis į Lietuvos užsienio reikalų ministerijos užsienio lietuvių departamentą specialistų pagalbos.

- Stengiantis užtikrinti bendruomenės ateitį, KLB 60-mečio proga surengti programą, kuri supažindintų mokyklinio amžiaus jaunimą ir bręstančius jaunimo veikėjus su bendruomenės veikla, rengiant seminarus ir įvairią informacinę medžiagą.

Vakare visi dalyviai džiaugėsi galimybe dalyvauti pianisto Gabrieliaus Aleknos atliekamų M.K. Čiurlionio veiklų koncerte, minint kompozitoriaus mirties 100-metį.

(Ntrs. autorės)

KANADOS ĮVYKIAI

Partijų rėmimas

Konservatorių partija, surinkusi į savo išdą didžiausią sumą – \$13 mln., įrodė turinti gausiausią rėmėjų skaičių. Šią sumą sudėjo ne keli dosnūs ir turtingi rinkėjai, bet eiliniai kanadiečiai, palankūs šiai partijai ir aukoję mažiau nei 200 dol. Politologai tvirtina, kad partijos rinkiminė sėkmė priklauso nuo rėmėjų skaičiaus, o ne aukojamų pinigų kiekio. Pagal konservatorių priimtą įstatymą vienkartinė rėmėjo suma neturi viršyti \$1,100 (praeityje buvo \$5,000). Konservatoriai tikisi sumažinti ir valstybės paramą partijoms. Dabar kiekviena partija gauna \$21 už kiekvieną rinkėjo balsą. Ateityje kasmet ši suma bus mažinama po 50 cent, kol 2014 metais partijoms bus mokama tik 50 cent už kiekvieną rinkėją.

Kanados vyriausybei didelį susirūpinimą kelia EU komisijos nuostatos dėl Alberto naftingųjų smėlynų naftos. Nors Europai parduodamas jos nedidelis kiekis, tačiau požiūris, kad smėlynuose išgaunama nafta labiau nei kitos rūšies teršia orą, kenkia Kanados prekybai. Ypač nenaudingi tokie viešai išsakomi vertinimai dabar, Kanadai derantis su Europos komisija dėl laisvos prekybos sutarties. Prieš pora metų Europos sąjungos valstybėse buvo uždrausta prekiauti Kanados šiaurės medžiotojų medžiojamų ruonių kailiais ir kitais gaminiais.

JAV vyriausybės įtikinėjimai apie stipresnį ir atviresnį bendradarbiavimą su Kanada prieštarauja jų veiksmams. Galutinai atsisakę padaryti Kanadai išimtį ir laikytis taisyklės *Pirk amerikietišką prekę*, JAV administracija paskelbė dar vieno įstatymo atšaukimą. Pagal jį Kanados, Meksikos ir Karibų valstybių keliautojams, atvykstantiems į JAV laivų ar lėktuvu, teks mokėti atvykimo mokestį \$5.50. Anksčiau Kanadai buvo padaryta išimtis. JAV ambasadorius Kanadoje D. Jacobson teigia, kad tokie pakeitimai, padaryti dėl JAV finansinių sunkumų, neturėtų trukdyti bendradarbiavimui.

Ontario provincijos liberalų vyriausybė, praėjusiuose rinkimuose pritrūkus tik 1 balso ir tapusi mažumos vyriausybe, nutarė prisidėti prie taupymo vajeaus, sumažindama vyriausybės

narių skaičių nuo buvusių 28 iki 22. Kai kuriems vyriausybės ministeriams atiteko dvigubos veiklos sritys. Sveikatos apsaugos reikalais rūpintis Deb Matthews, Laurel Broton tapo švietimo ministere. Buvusiam vyr. teisėjui Chris Bentley patikėta energetikos sritis, finansų ministeris Dwight Duncan bus ir premjero pavaduotoju. Vyriausybėje nėra nė vieno opozicijos partijų atstovo, tačiau Dalton McGuinty pažadėjo bendradarbiauti su opozicija, sudarydamas iš visų partijų atstovų patariamąją komisiją vyriausybei.

Montrealyje vykstantis teismas atskleidė, kokie netikėti pavojai slėpi visuomenėje, į kurią su imigrantais nepastebimai atkeliauja nepageidaujami reiškiniai. Teisme pirmojo laipsnio žmogžudyste kaltinami 3 afganistaniečiai – motina, tėvas ir sūnus kaltinami nužudžius tris paaugles dukras ir pirmąją žmoną. Nusikaltimo motyvai pagal teisme pateiktus kaltinimus – klaidingai suprasta šeimos garbė. Kai 3 mergaitės pareiškė norinčios gyventi taip, kaip jų bendramoksliai, trys suokalbininkai susitarė jas nužudyti. Šeimyninės išvykos metu kaltinamieji pranešė apie tariamą jų pabėgimą. Tačiau policija automobilį su 4 keleivėmis atrado paskandintą Rideau kanale. Kiek anksčiau Mississaugoje tėvas ir sūnus nužudė dukrą, nenorėjusią dėvėti musulmoniško apdaro.

Toronto miesto savivaldybė priėmė įstatymą, kuriuo draudžiama mieste prekiauti, turėti, gaminti iš ryklių peleką maistą ar kitus gaminius. Prieš tai miesto savivaldybės aikštėje protestavo Kanados kiniečių verslo sąjungos nariai, reikalaujantys nepriimti tokio draudimo. Kinietiškoje aplinkoje ryklio peleką sriuba branginama kaip išskirtinis ir brangus patiekalas ant šventinio ar vestuvių stalo ar itin prabangiuose restoranuose. Rykliai gaudomi ir, nukirtus pelekus, jie vėl išleidžiami į vandenyną ir pasmerkti žūti. Taip sunaikinamos ištisos šių didžiųjų žuvų kaimenės. Brantfordo savivaldybė pirmoji uždraudė ryklio peleką prekybą, ją pasekė Oakville ir Mississauga. Dalis Kanados kiniečių pritaria šiam draudimui. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

BRANGSTA ŠILDYMAS

Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių šilumos tiekėjai pranešė, kad nuo lapkričio brangs šiluma ir karštas vanduo. Sostinėje šiluma brangs 4% palyginti su spalio ir kainuos 29,992 cento už kWh. Karštas vanduo lapkritį kainuos 20,68 lito už kubinį metrą. Kaune šiluma 5,5% iki 30,5 cento už kWh didės daugumai vartotojų arba tiems, kuriems šiluma yra tiekama iš patiems gyventojams priklausančių šilumos punktų. Mažiau nei trečdaliui kauniečių šiluma kainuos tiek pat, bet tai bus 2% mažiau nei jie mokėjo iki šiol. Kubinis metras vandens Kaune kainuos 21,78-21,48 lito. Klaipėdoje šilumą nuo lapkričio branginama 9,2% iki 27,32 cento už kWh. Karštas vanduo ten brangsta 6,9% iki 22,37 lito už kubinį metrą. „Šiaulių energija“ vartotojams pranešė, kad nuo lapkričio jų paslaugos brangsta 6% – šiluma kainuos 29,82 cento už kWh, o karštas vanduo – 23,55 lito už kubinį metrą. Vienintele brangimo priežastimi nurodoma nenumaldamai kylanti rusiškų dujų kaina, kurios yra pagrindinis kuras šiuose miestuose.

APSAUGOS NUO SMURTO

Seime spalio 10 d. vykusioje konferencijoje tema „Apsauga nuo smurto artimoje aplinkoje“ patirtimi dalijosi žinovės iš JAV, pranešimus skaitė Lietuvos teisininkai, nukentėjusios pasakojo savo istorijas. Lietuvos policijos gen. komisaro pavaduotojas Renatas Požėla tvirtino, kad, nors anksčiau viešojoje erdvėje būta įvairių nuogastavimų, policija pasirengusi nuo įstatymo įsigaliojimo taikyti naująją tvarką. Policija planuoja, kad dėl Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje gruodžio 15 d. įsigaliosiančio įstatymo specialiai iš naujo reikės apmokyti apie 4,000 pareigūnų. R. Požėla spėja, kad įsigaliojus naujai tvarkai per metus bus surengta apie 5,000 ikiteisminių tyrimų daugiau nei iki šiol. Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymas leis smurtautoją iškelinti iš namų, taip pat smurtas šeimoje priskirtas prie visuomeninę reikšmę turinčių veikų, tad aukai net ir nesikreipiant į policiją, nustatius smurto šeimoje atvejį, bus pradedamas ikiteisminis tyrimas. Teisėsaugos pareigūnai ne kartą yra pabrėžę, kad iki šiol galiojantis teisinis reguliavimas jiems yra surišęs rankas ko-

vojant su smurtu šeimoje, mat be raštiško nukentėjusiojo skundo beveik neįmanoma pradėti tyrimų. Be to, ir pradėjus tyrimą smurtautojas gali gyventi drauge su auka.

PARODA GENOCIDO MUZIEJUJE

Genocido aukų muziejuje Vilniuje spalio 20 d. atidaryta paroda, skirta nacių okupacijai ir holokaustui Lietuvoje. Premjeras Andrius Kubilius savo atidarymo žodyje teigė, jog atidarant parodą įtvirtinama šio pastato ir muziejaus simbolinė prasmė bei reikšmė. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro gen. direktorė Birutė Burauskaitė prisiminė, kad Lietuva yra ne kartą kritikuota, jog Genocido aukų muziejaus pavadinimą turinčioje įstaigoje neskiriama pakankamai dėmesio žydų genocido aukoms atminti. Pasak B. Burauskaitės, parodos atidengimas yra pirmasis žingsnis atspindėti holokausto tragediją. Vilniaus Gaono žydų muziejaus direktorius Markas Zingeris pritarė, kad paroda pateisins ir pagrįs muziejaus pavadinimą.

NUSKENDO VAE VADOVAS

Spalio 22 d. vakare Kuršių mariose nuskendo naujos atominės elektrinės projektą įgyvendinančios bendrovės Visagino atominė elektrinė (VAE) gen. direktorius Šarūnas Vasiliauskas. Nelaimė įvyko jam su draugu plaukiojant jachta. Vakare Karinių jūrų pajėgų jūrų gelbėjimo koordinavimo centras (JGKC) gavo pranešimą, kad iš jachtos „Svajūnas“, esančios apie 1,5 jūrmylės nuo Nidos uosto, iškrito žmogus. Išsiųsti du laivai į paieškos rajoną, pakeltas paieškos ir gelbėjimo sraigtasparnis. Jachtos kapitonas patvirtino, kad iš jachtos iškrito 50 metų amžiaus vyras, jis su savimi neturėjo gelbėjimosi liemenės. Kapitonas nuleidęs bures, negalėjęs naudotis jachtos varikliu dėl gedimo. Vos po valandos pranešta, kad ieškoma jachta aptikta užplaukusi ant seklumos netoli Bulvikio rago ir netoli jachtos buvo surastas iškritusiojo asmens kūnas. Š. Vasiliauskas, VAE vadovu tapęs 2009 m., yra buvęs Krašto apsaugos viceministeriu, vėliau dirbo telekomunikacijų bendrovėse „Vilta“, „Bitė“. Jis buvo aistringas buriuotojas ir šeštadienį turėjo dalyvauti regatoje. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Pirmieji lietuviai Teksase

Po Vašingtono paroda „Pirmieji lietuviai Teksase“ keliaus į kai kuriuos kitus JAV miestus, kol pasieks galutinę stotelę – Teksaso kultūrų institutą San Antonio

Lietuvos ambasada Vašingtone kartu su JAV Lietuvių bendruomenės Kultūros taryba spalio 12 d. JAV Kongrese pristatė fotografijų parodą „Pirmieji lietuviai Teksase“. Parodos pristatyme dalyvavęs JAV Kongreso narys iš Teksaso valstijos Ted Poe pažymėjo, kad paroda atskleidžia unikalią, jau antrą šimtmetį besitiesiantį Teksaso ir Lietuvos ryšį, o Lietuvos ambasados JAV ambasadoriaus pavaduotojas Simonas Šatūnas supažindino renginio dalyvius su naujausiais Lietuvos bendradarbiavimo su JAV Teksaso valstija pavyzdžiais, ypač energetikos ir mokslo srityse. Apie šių dienų Teksaso valstijos lietuvių bendruomenės veiklą papasakojo Lietuvos garbės konsulas Hustone William Altman.

Paroda „Pirmieji lietuviai Teksase“ pristatoma iki šiol mažai žinoma tema, pasakojanti apie tai, kad pirmoji lietuvių emigracija į Ameriką (Teksasą) kilo būtent iš Mažosios Lietuvos dar 1852 metais. Kaip pristatymo metu pasakojo JAV LB Kultūros tarybos specialių projektų globėja Dalė Lukienė, šia tema domėtis ir kalbėti pirmoji pradėjo Teksase gyvenanti išeivių iš Mažosios Lietuvos palikuonė Patsy Hand (protėviai – Lundčinai (Lundschen). Vienos šeimos istorijos tyrimai

JAV Kongreso nariui T. Poe buvo įteiktas albumas „Lietuvių kultūrinis paveldas Amerikoje“. Jį įteikė albumo atsakingasis direktorius Algis Lukas

peraugo į kitų Teksaso lietuviškų šeimų protėvių paieškas. Pasak D. Lukienės, vėliau 2002 ir 2003 metais į šiuos istorinius, socialinės antropologijos tyrimus įsijungė Kauno Vytauto Didžiojo universiteto mokslininkas dr. Vytis Čiubrinkas. Iš 2004 metais LTV operatoriaus Juozo Mažonio nufilmuotos medžiagos buvo 2009 m. paruoštas 30 min. filmas.

Po kelerių metų susidomėjo grupė bostoniečių ir mažlietuvio Jono Limanto skatinami 2008 metais nuvyko į Yorktown susitikti su Patsy Hand ir kitais Teksaso palikuonimis. Bostoniečiai ekspedicijos nariai Reda Veitaitė, Jonas Limantas, Romas

Šležas, Liuda Žiaugra ir dr. Milda Richardson visą archyvinę medžiagą nukopijavo ir nufotografavo, o Jonas Limantas ją asmeniškai pristatė į Mažosios Lietuvos Istorijos muziejų. Iš šios dokumentinės medžiagos muziejaus globėja Zita Genienė paruošė šią parodą, kurią Klaipėdoje atidarė 2009 m. Pagal susitarimą su Mažosios Lietuvos Istorijos muziejaus direktoriumi dr. Jonu Geniu, paroda buvo atsiųsta LB Kultūros tarybai ją surenkti JAV. Parodos pristatyme dalyvavo JAV Kongreso darbuotojai, Vašingtono lietuviai, diplomatinio korpuso atstovai. Svečiai buvo vaišinami lietuvišku šakočiu.

Ambasados inf.

St. Petersburg, FL, tautinių šokių grupės pasirodymas Ntr. www.LithuanianClubUSA.com

Iš d.: Rasa Rimavičienė, Odeta Bražinskienė, Loreta Blažienė, Daiva Vareikaitė, Aida Labanauskienė, Lina Tijūnėlienė, Julytė Blažytė
Ntr. A. Šalkausko

Calgary, AB

ATGIMĖ BIGUDUKAI – šis projektas gimė prieš 4 metus. Tuomet 7 merginos pasirodė su 60-70 metų lietuviškomis dainomis Naujųjų metų sutikimo proga. Šiomet nusprendėme vėl atgaivinti šį projektą – energingos merginos Rasa Rimavičienė, Daiva Varei-

kaitė, Lina Tijūnėlienė, Aida Labanauskienė, Odeta Bražinskienė, Julija Bražytė ir Loreta Blažienė skyrė laiką, energiją, nestokojo geros nuotaikos šiam projektui. Spalio 22 dieną Kalgario lietuvių bendruomenės metiniame susirinkime naujai atvykę lietuviai ir senieji bendruomenės nariai vėl išvydo šaunias merginas. **Inf.**

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250
83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

London, ON

STRATHROY LIGONI- NĖJE mirė a.a. Povilas Genčius, 96 m. amžiaus. Jis buvo pašarvotas Londone O'Neil laidotuvių namuose. Laidotuvių Mišios buvo spalio 31, pirmadienį, Sacred Heart šventovėje, Delaware mieste. Po Mišių palaidotas Šv. Petro kapinėse Londone. Jo liūdi dukra, sūnūs ir visi giminės bei artimieji.

DELHI LIETUVIŲ APY- LINKĖ Kviečia londoniškius lietuvius atvykti į Delhi miesto daugiakultūrinės organizacijos rengiamą **KALĖDINIŲ VAKARĄ**, kuriame dalyvauja įvairių tautų gyventojai. Šis vakaras vyks lapkričio 27, sekmadienį, vengrų salėje, 71 King Street, (kitoj pusėj kelio nuo lietuvių Šv. Kazimiero šventovės). Bilieto kaina – \$35 asmeniui. Į tą kainą įeina vakarienė, vynas, šokiai. Gros muzikos grupė “Blue Waves”. Pradžią – 4:30 v.p.p., o vakarienė – 5 v.p.p. Po vakarienės bus kalėdinių giesmių giedojimas kiekvienos tautybės kalba ir užbaigiamas angliškai giesme “Silent Night” Norintys vykti prašomi kreiptis į Aldoną Valaškevičienę tel. 519 472-0073 kuo greičiau, nes reikia iš anksto užsakyti bilietus ir sumokėti už dalyvavimą.

SEKMA DIENIŲ IR ŠVENČIŲ MIŠIOS aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

LAPKRIČIO 6, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už Londono mirusius lietuvius. **Inf.**

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

A.a. Albinas Pusdešris, 83 metų amžiaus, dalyvavęs lietuviškoje veikloje, mirė rugsėjo 5 d., gyvenęs Farmington Hills Inn, Farmington Hills, MI. Velionis gimė 1928 m. rugsėjo 9 d. Šakiuose. Užaugo keturių vaikų šeimoje, tėvų pieno ūkyje. Lankė Šakių gimnaziją. Karui baigiantis su visa šeima pasitraukė į Vokietiją, iš čia išvyko į JAV-bes ir apsigyveno Detroit, MI. Albinas 1950 m. buvo pašauktas tarnauti JAV kariuomenėje. Užsitarnavo puskarininkio laipsnį ir 1954 m. paleistas iš kariuomenės, apdovanotas kariniais medaliais. Netrukus jis vedė Izabelę Šlekytę, užaugino dukterį Laimą ir sūnų Romą. Džiaugėsi savo ir vaikų sukurtais šeimomis. Darbovosi meistru metalo gamykloje. Albinas priklausė BAL-Fui, “Švyturio” jūrų šaulių kuopai, Dariaus ir Girėno klubui bei Amerikos Korėjos karo veteranams. Šeima priklausė Šv. Antano lietuvių parapijai Detroit.

Velionies artimiesiems užuojautą pareiškė JAV LB Detroito apylinkės valdyba, Lietuvos garbės konsulas Detroit, Šv. Antano parapijos taryba, Dariaus ir Girėno klubo nariai, Lietuvos dukterys, Lietuvos vyčių 102 kuopa, Amerikos lietuvių balso radijo klubas bei radijo valandėlė “Lietuviškos melodijos”. Atsisveikinime “Švyturio” jūrų šaulių kuopos vardu žodį tarė buvęs kuopos vadas Mykolas Abarius. Atsisveikinimas baigtas Tautos himnu. Šventovėje gedulo Mišias atnašavo Šv. Antano parapijos klebonas kun. Gintaras Jonikas, pasakydamas ir gražų pamokslą. Giedojų, vargonavo ir Mišių skaitinius atliko Rita Giedraitienė. Velionis palaidotas “Šv. Kapo” kapinėse šalia žmonos. Apeigas atliko kun. G. Jonikas. JAV kariuomenės kariai velionį pagerbė specialia ceremonija ir jo šeimai įteikė Amerikos vėliavą. Velionies netektį išgyvena duktė Laima su vyru ir dukterimis, taipgi sūnus Romas su savo šeima.

Australija

Bibliotekos bičiulių būrelis Lietuvių klubo patalpose Sydney mieste surengė poetui Justinui Marcinkevičiui skirtą popietę. Ją pradėjo Bičiulių būrelio pirmininkė Jadvyga Burokienė. Nijolės Jankutės-Užubalienės parengtą pranešimą perskaitė Aida Abromienė. Suglaustai buvo apibūdinti svar-

biausi J. Marcinkevičiaus biografiniai bei kūrybiniai bruožai. Poetas Marcinkevičius gimė 1930 metais Prienujų rajone, o mirė šių metų vasario 16 dieną. Jis ir sovietų okupacijos laikotarpiu sugebėjo drąsiai patriotiškai pasisakyti savo sukurtose dramose. Tai jausdavo poeto dramų žiūrovai. Savo kūryboje sumaniai įpynė Lietuvos istoriją, žmogiškąją ištikimybę, pareigą, dorą. J. Marcinkevičius, atgaunant Lietuvai nepriklausomybę, aktyviai dalyvavo Sąjūdžio veikloje.

Buvo rodomas trumpas filmas apie velionį poetą – jo dukros sukurta vaizdinė kompozicija. Ji prasideda poeto gimtąja aplinka ir tęsiami įvairūs momentai jo kūrybinės biografijos. Užkliudomas ir sovietinis laikotarpis – viską perpinant poeto prisiminimais ir aiškinimais apie nelengvą poeto kelią. Monologą iš veikalo *Min-daugas* skaitė Arvydas Rupšys. Eilėraščių *Šešiolikmečiai* – apie pragaistingąją Lietuvos, ypač jos jaunimo padėtį karo ir pokario metais, skaitė Aida Abromienė. Popietę baigė Bičiulių būrelio vadovė J. Burokienė, padėkodama Nijolei Jankutei, Aidai Abromienei, Arvydui Rupšiui, dr. Ramučiiui Zakarevičiui už techninę pagalbą ir popietės rengėjai Danai Skoreikienei, popietės dalyviams.

Lenkija

Punsko lietuvių kultūros namuose vyko VI-tasis tarptautinis lietuvių etninių žemių folkloro festivalis. Šių metų festivalio tema – duona. “Džiugu, kad mūsų krašte išliko duonos kepimo tradicijos, ir nesunku surasti kaimiškos duonos kepėjų, kurie šventėje demonstravo duoną, dovanojo festivalio ansambliams”, – sakė Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugijos pirmininkė Aldona Vaicekauskienė, kaip rašoma *Aušroje*. Festivalyje dalyvavo: “Šalčinukas”, “Alna”, “Gimtinė”, “Kaimo muzikantai”, “Dvaro kapela” ir keturios Karaliaučiaus grupės.

Taipgi lietuvių kultūros namuose koncertavo linksmos liaudiškos muzikos kapela “Daumantų muzikantai”. Kapelą įsteigė K. Švilpauskas, V. Greičius ir S. Ladyga, pasivadinę “Diedukais”. Vėliau kapela pavadinta “Daumantų muzikantai”. Pirmasis koncertas įvyko 2007 m. Panevėžyje. Buvo koncertuota ir Kaune, Utenoje, Rokiškyje, Vilniuje, Šiauliuose, Palangoje, Mažeikiuose, Elektrėnuose, Kėdainiuose. **JA**

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 71 MILIJONĄ DOLERIŲ

ATIDARYKITE TALKOJE NAUJĄ TAUPOMĄ SĄSKAITĄ,
ATLEISTĄ NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ –
(Tax-free savings account – TFSA)

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą0.25%
čekių sąskaitą iki0.25%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius0.50%
180 dienų indėlius0.50%
1 m. term. indėlius1.60%
2 m. term. indėlius1.75%
3 m. term. indėlius2.25%
4 m. term. indėlius2.40%
5 m. term. indėlius2.75%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.1.60%
2 m. ind.1.75%
3 m. ind.2.25%
4 m. ind.2.40%
5 m. ind.2.75%
PASKOLAS
Asmeninės nuo3.25%
Nekiln. turto 1 m.3.25%

MOKAME PALŪKANAS:

Variable – 1.50%
1 metams – 2.00%
2 metams – 2.25%
3 metams – 2.50%
4 metams – 2.75%
5 metams – 3.25%

• **Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai**

• **Narių santaupos**
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

Vilniaus įkūrimo legendos

INGA BARANAUSKIENĖ,
Vilnius
(Iš *Vorutos* nr. 4, 2011)

Iš visų su Vilniaus įsikūrimu susijusių legendų geriausiai žinomi dar XVI š. Lietuvos metraščiuose užfiksuoti pasakojimai apie kunigaikščio Šventaragio Neries ir Vilnelės santakoje įsteigtą Lietuvos didžiūnų deginimo vietą ir vėliau čia atvykusio Gedimino sapną apie geležinį vilką, kurį žynys Lizdeika išaiškino kaip ženklą, skatinantį šioje vietoje įkurti sostinę. Bet ką apie ankstyvąją Vilniaus istoriją pasakoja kitos legendos? Ir apskritai ar legendos bent kiek atspindi istorinę tikrovę, nustatomą remiantis kitais šaltiniais?

Pirmąją Vilniaus įkūrimo legendą papasakojo XV š. Lenkijos istorikas Janas Dlugošas. Pasak jo, Lietuvos sostinę – pirmąjį miestą – įkūrė iš Italijos pilietinių karų metu pabėgusių romėnų vadas Vilijus; nuo jo vardo pavadinimus gavęs ne tik pats Vilniaus miestas, bet ir jį juosiančios Vilijos bei Vilnios upės. Kadangi ši legenda nebuvo atkartota Lietuvos metraščiuose, manoma, kad ją *ad hoc* sukūrė pats Janas Dlugošas. Legenda net neskamba lietuviškai, nes, “Vilija” nebuvo lietuviškas Neries pavadinimas. Vis dėlto ir rusėnai Nerį vadino ne “Vilija”, o Velia, t.y. “didžiąją”, todėl įdomu, iš kur Janas Dlugošas paėmė savo herojaus Vilijaus vardą, kuris šiaip jau atitinka lietuviškų vardų darybą ir turi populiarų sandą “-vil-”. Gintaras Beresnevičius manė, kad lietuvių romėniškos kilmės legenda neatsirado tuščioje vietoje. Galbūt tą galima pasakyti ir apie šią Vilniaus įkūrimo legendą? Deja, Dlugošas taip uoliai ją *suromėnino*, kad atsekti ankstyvesnio klogo – jeigu toks buvo – šiandien jau nebeįmanoma.

Daugiau medžiagos apmąstymams pateikia XVI š. Maskvos metraščiai. Pasak jų, Lietuva mokėjusi duoklę Polocko kunigaikščiams, bet po to kai Kijevo kunigaikštis Mstislavas Vladimirovičius užėmė Polocką, ir jo kunigaikščiai Rogvolodovičiai pabėgo į Konstantinopolį, Vilnius, siekdamas apsisaugoti nuo Kijevo kunigaikščio, pradėjo mokėti duoklę Vengrijos karaliui, ir vilniečiai iš Konstantinopolio paėmė sau kunigaikščiais Polocko kunigaikščio Rostislavo vaikus: Davilą ir jo brolį Movkoldą. Davilas, vyresnysis brolis, buvo pirmasis Vilniaus kunigaikštis. Jo sūnūs: Vidas, žmonių vadintas Vilku, ir Gerdenis. O Movkoldo sūnus buvęs Mindaugas, kuris savo ruožtu turėjęs sūnus Vaišalgą ir Daumantą. Gerdenis nužudęs Mindaugą, ir po įvairių peripetijų sostas atitekęs Vidui. Iš pastarojo kilo visi paskesni lietuvių kunigaikščiai: Traidenis, Vytenis, Gediminas ir kiti.

Spėjama, kad šią legendą į Maskvą atnešė čia persikėlę Gediminaičių giminės atstovai, ir kad jos pagrindas gali būti originalus lietuviškas padavimas, kurį vėliau bandyta susieti su istoriniais įvykiais bei asmenybėmis, deja, priveliant painiavos. Pagrindinė šio padavimo tema – pasikeitus val-

LEGENDA. Tempera. Dail. J. Juodis

Ntr. L. Tamošaičio

džiai Polocke, Lietuva nustoja mokėti duoklę. Tai atitinka žinomus faktus: valstybė mūsų krašte iš tikrųjų kūrėsi, Lietuvai vaduojantis iš Kijevo Rusios priklausomybės. Lemiamos įtakos tam turėjo XII š. antrojoje pusėje kilusios kovos tarp dviejų Polocko kunigaikščių giminų: Borisovičių, kurių vadas buvo Rogvolodas, ir Glebovičių. Lietuviai talkino Glebovičiams, konkrečiai Volodariui, bet šis turėjo brolį Rostislavą, Minsko kunigaikštį, iki 1160 m. buvusį pagrindine grupuotės figūra. Legendoje minimas Rostislavas Rogvolodovičius akivaizdžiai atsirado iš šių prototipų.

Įdomu ir tai, kad šio kunigaikščio vaikų vardai akivaizdžiai lietuviški: Davilas – be abejonės, Dovilas, Movkoldas – galbūt Mangaudas (Maugaudas). Pastaroji aplinkybė leidžia spėti, kad vaikais legendoje pavadinti Rostislavo vasalai, dėl Polocko kunigaikščių vidaus kovų nusikratę jų siuzereniteto ir pradėję kurti nuosavą valstybę. Dar pastebėtina, kad Davilo – tiksliau Dovilo – vardas turi sandą “vil”, susišaukiantį su Dlugošo sugalvoto romėnų kunigaikščio Vilijaus vardu, nors šiam sutapimui gal ir neverta teikti ypatingos reikšmės.

Sunkiausia atsakyti, kaip į maskvietiškąją legendą pateko Vilniaus pavadinimas. Jis galėjo būti pavartotas tiesiog kaip Lietuvos sinonimas, vis

dėlto yra viena intriguojanti detalė: XII š. antrosios pusės įvykiai atspindi ir Lietuvos metraščių legendinėje dalyje. Konkrečiai čia minimas 1162 m. Gorodeco mūšis, kurį neva laimėjo lietuvių kunigaikštis Mingaila, po to tapęs Polocko kunigaikščiu. Iš tikrųjų mūsų laimėjo Volodaris Glebovičius, bet lietuviai jam iš tikrųjų talkino, todėl lietuviškoji šio mūšio versija galėjo dėsningai išsirutulioti iš realių įvykių.

Įdomiausia, kad pasak XVI š. Lietuvos metraščių, Mingaila turėjo sūnų Skirmantą. Tuo pačiu vardu vadinas ir kunigaikščio Šventaragio sūnus, tėvo valia įvedęs paprotį deginti Lietuvos didžiūnus Neries ir Vilnelės santakoje. Susidaro įspūdis, kad maskvietiškoji legenda apie pirmąjį Vilniaus kunigaikštį Dovilą ir lietuviškoji legenda apie Šventaragį išsirutuliojo iš pasakojimų apie tuos pačius įvykius.

Šventaragio legenda įdomi ir kitu požiūriu. Dar kartą prisiminkime, kas joje sakoma: “Ir pasirinko didysis kunigaikštis Šventaragis labai gražią vietą prie Velės (Neries), kur upė Vilnia įteka į Velią, ir prašė savo sūnų Skirmantą, kad toje vietoje būtų įtaisyta ugniavietė, kurioje jį mirusį sudegintų. Ir įsakė savo sūnui, kad po jo mirties visi Lietuvos kunigaikščiai ir žymiausi bajorai būtų deginami toje vietoje, kur jis sudegintas, ir kad jau niekur kitur mirusiųjų palaikai nebūtų degi-

nami, tiktai ten, nes iki tol mirusiųjų kūnus degindavo toje vietoje, kur kas būdavo miręs”.

Religijotyrininkai šią legendą laiko religinės reformos atspindžiu, bet akivaizdu, kad reforma buvo labiau politinio pobūdžio. Šventaragis neįvedė deginimo papročio: metraštis aiškiai sako, kad jis jau egzistavo. Naujojo papročio esmė buvo ta, kad Lietuvos didžiūnai turėjo būti deginami *viename židinyje*. XV š. lenkų istoriko Jano Dlugošo teigimu, tokius mirusiųjų deginimo židinius šventosiose giriose turėdavusios atskiros sodybos, namai arba šeimos. Šalia šio liudijimo Janas Dlugošas dar pateikė vaizdingą aprašymą, kaip pirmosiomis spalio dienomis lietuviai visuotinai traukdavę prie jau minėtų šeimyninių mirusiųjų deginimo židinių ir tris dienas tenai aukodavę, o paskui puotaudavę, nuliedami gėrimo vėlėms. Šventės datavimas spalio mėnesio pradžia šiek tiek glumina – arba Janas Dlugošas suklydo, arba vėlesnį Vėlinių persikėlimą į lapkričio pradžią lėmė krikščionybė. Vis dėlto Jano Dlugošo pasakojimas leidžia teigti, kad Vėlinės ir pagonybės laikais buvo viena svarbiausių lietuvių švenčių – jokių kitų švenčių jis neaprašė. Yra ir kitų liudijimų, kad mirusiųjų garbinimas Lietuvoje buvo labai svarbus – jiems buvo statomi stabai, jiems būdavo meldžiamasi. O tai savo ruožtu suponuoja, kad svarbiausias Šventaragio ir jo sūnaus Skirmanto įsteigto papročio tikslas buvo glaudinti Lietuvos diduomenę. Dar daugiau, Vėlinės Neries ir Vilnelės santakoje turėjo tapti kasmetine Lietuvos vienybės manifestacija, nuolat primenančia Lietuvos diduomenei, kad jie yra viena šeima.

Kad Šventaragio ir Skirmanto įsteigtas paprotys prigijo, liudija kad ir Krėvoje mirusio Kęstučio sudeginimas Vilniuje 1382 m. Tiesa, 1377 m. miręs Algirdas, pasak Jano Dlugošo, buvo sudegintas Kukovaičio miške prie Maišiagalos, bet tai galima neskunkiai paaiškinti: pora mėnesių prieš Algirdo mirtį Vilnių buvo užpuolę kryžiuočiai, kurie sudegino apie trečdalį miesto. Kunigaikščių deginimo vieta galėjo būti išniekinta ar kitaip nukentėti, o tai savo ruožtu galėjo versti iškelti Algirdą į Kukovaičio šventmiškį. Verta pastebėti ir tai, kad Kukovaitis buvo svarbus legendinis kunigaikštis, Pajautos sūnus. Jam ir jo motinai sudeginimo vietose buvo pastatyti stabai, kuriuos žmonės, pasak metraščių, garbinę dar XVI š. Be to, legendose Kukovaitis figūroja kaip Skirmanto rėmėjas ir bendražygis, taigi Algirdo sudeginimas Kukovaičio miške galėjo būti savotiškas grįžimas prie šaknų, nepaneigiantis vyraujančio papročio deginti Lietuvos didžiūnus Neries ir Vilnelės santakoje, kurį įsteigė Šventaragis ir Skirmantas. Ar įmanoma bent apytikriai nustatyti šio papročio įsteigimo laiką? Lietuvos metraščių legendinėje dalyje daug painiavos, vis dėlto Viduriniajame sąvade Šventaragio sūnui Skirmantui priskiriamas ir ypač svarbus žygis.

(Bus daugiau)

Pietūs ant užmaršties slenksčio

ANTANAS ŠILEIKA

Kai mano žmonos motina pradėjo nuo mūsų trauktis į senatvinės užmaršties tamsą, pirmoji jos negalios auka tapo mūsų šeimyniniai pietūs. Jos virtuvė – buvo jos karalystė. O kėdė valgomojo stalo gale – jos sostas. Iš šios vietos ji galėjo, žvelgdama pro koridorių, kalbėdama telefonu su draugais ar artimaisiais, tik pasukusi galvą matyti gatvę. Ji mėgo vaišinti mus, nors niekada nepasižymėjo virimo menu. Pokalbiai prie stalo jai buvo svarbiau nei maistas. Ją domino viskas, kas vyko aplinkiniame pasaulyje – vaikai, sutikti pakeliui į parduotuvę; katinai ir šunys, paukščių klegesys lesykoje, bet labiausiai draugų ir artimųjų sambūris prie jos valgomojo stalo, kuris lyg stebuklinga lazdele pamojus susitraukdavo, kai reikėdavo pasodinti 2-3 žmones, ir padidėdavo, jei pro duris įžengdavo 8-12 valgytojų.

Virtuvė kartais tapdavo panaši į kelionių biurą, į kurį užsukdavo namiškiai pakeliui eidami savo reikalais. Kartais ji tapdavo vaikų darželiu, kai mažieji būdavo paliekami jos globai. O didelių ir mažų sukrėtimų metu, tarkim, griūvančios Sovietų Sąjungos tankams atakuojant Vilnių ar mūsų šuneliui žuvus po automobilio ratais, virsdavo paguodos centru. Ir slaugymo palata, susirgus netoli gyvenančiam sūnui ir ieškančiam pas motiną nusiramino. O paskui ir vyrui, kurį su kantrybe slaugė iki paskutinių jo gyvenimo minučių.

Kai paaugo vaikaičiai, o draugų būrys retėjo, durys atsiverdavo vis rečiau ir rečiau. Neretai eidamas iš požeminio traukinio sustojimo pakeliui pro jos namus, pro durų tinkelį galėdavau matyti ją, lupančią obuolį ar geriančią arbatą – su malonumu pradedančią kalbėti, jei praverdavau duris; jei ne – tik pamoduodavo ranka, suprasdama, kad šįkart skubu. Nė vienas

nejautėme, kiek nedaug laiko mums skirta.

Bėgant laikui, ji atrodė pasimetusi, ne visad galėdavo atpažinti vieną iš dviejų vaikų, kartais vidurnaktį apsirėngdavo ir laukdavo prie durų atvažiuojančio karinio automobilio, kuris ją vežtų į Afganistaną padėti savo vaikui, tuo metu kariaujančiam Kanados armijoje. Teko pasirūpinti, kad kas nors apsigyventų su ja ir padėtų; iš pradžių buvo lyg ir geriau, bet pamažu jos kojos darėsi vis silpnesnės, vis dažniau netikėtai parklupdydavo ant grindų, ir vienai pagalbininkei jau nebuvo lengva ją pakelti.

Neišvengiamai atėjo diena, kai ji turėjo būti perkelta į namus, į kambarį trečiame aukšte, kur jau gyveno žmonės, panašūs į ją – nelabai susivokiantys, mažiau ar visiškai pasimetę. Tie namai – tikrai geri, su rūpestingais slaugytojais, kur gyventojai sukviečiami padainuoti kartu, pažaisti kortomis. Bet vis tiek mums tai buvo skaudi permaina. Sunku buvo rasti tinkamus žodžius pokalbiui, sėdint ant jos lovos krašto ar atsisveikinant koridoriuje. Ir tada atėjo į galvą išganinga mintis – nutarėme kartu valgyti sekmadienio pietus. Atradome, kad kiekviename aukšte yra poilsio kambarys, kuriuo retai kas naudojasi. Tai bus mūsų vieta.

Kai sekmadieniais ateina mano eilė pasirūpinti pietų patiekalais, tenka pradėti nuo pat ryto virti burokėlių sriubą. Kepsnys rūpesčių nekelia – tarsi pats išsikępa. Kiek ilgiau tenka triūsti prie obuolių pyrago, bet jei įdarą pasiruoši iš anksto, o tešla jau šaldytuve, reikia ją tik iškočioti – tai tiek tų rūpesčių. Kai popietėmis, apie 5 val., renkamės į slaugos namus, žmona ten išsiruošia pirmoji, kad aprengtų savo 91-erių metų mamą pietums. Dažniausiai einame keturiese, kartu su jos vaikaičiais, jei jie laisvi nuo kitų savo jau-

natviškų užsiėmimų; kartais prisideda dar keturi. Aš nešuskaniai garuojančius indus į vidų, neretai palydimas klaušimų, ką valgysime šiandien.

Kai atvežame mano žmonos mamą į poilsio kambarį, vaikaičiai jau dengia stalą, sūdina močiutę į kėdę. Ji jau nebe tokia šneki kaip anksčiau, bet labai atidi klausytoja, švytinčiu veidu neužmiršdama pakartoti, kaip viskas skanu, ir vis taikydama paliesti šalia sėdinčio ranką. Jai nelengva surasti reikiamą žodį, kad užbaigtų pradėtą sakinį, daug lengviau savo meilę parodyti rankos prisilietimu. Kartais vaikaičiai šaukšteliu atsargiai ją pamaitina ledais ar kitais saldumynais, rūpestingai nubraukdami nubyrėjusius trupinius.

Mūsų sekmadieniniai pietūs neretai sulaukia netikėto dėmesio. Kartais lėtai su vaikštyne prie kambario durų sustoja Monika ir laukia, kol mes atidarysime duris. Jai patinka mūsų grupės šurmuly. Aldona ateina pati, bet ji jau nekalba. Atėjusi atsisėda, sudėdama ant kelių rankas. Kartais ji mėgsta paimti šaukštą ar lėkštę, bet paprašyta padeda atgal.

Taip ir slenka mūsų sekmadieniniai pietūs, kartu stiprėja nuojauta, kad jie kada nors nutruks. Kiekviename susitikime, net ir pačiais sėmingiausiais kartais, neučiuom pastebi ir jauti savaitės netektį – vis lėtėjančius judesius, nebeprišimenamus dar kelis įprastus žodžius, gerai žinomus, bet jau negrįžtamai nugrimzdusius į tamsią užmaršties duobę.

Liūdni šitie pietūs, ir drauge – nepakartojami. Jie lyg šešėlis anų buvusių pietų, tik trupiniai, palyginus su tais, kuriais mes buvome lepinami daug metų, bet vistiek mums palieka šilumos, kuri neblėsta per visą ilgą savaitę.

Globe and Mail, 2011 m. sausio 4 d. Išvertė –

S. Katkauskaitė

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Krokuvoje, Vavelio karališkoje pilyje atidaryta ilgai ruošta paroda apie Lietuvos didžiosios kunigaikštystės ir Abiejų tautų respublikos didikų Sapiegų giminės istoriją. Sapiegų šeima, XVI-XVIII š. davusi valstybei didelių politikų, karvedžių ir veikėjų, buvo žinomi ir kaip šventovių bei vienuolynų rėmėjai, knygų ir meno kūrinių kaupėjai, kultūros puoselėtojai. Galingesnė ir įtakingesnė už juos buvo tik Radvilų giminė. Sapiegų giminės pradininku laikomas Simonas, arba Semen, žinomas nuo 1434 m. stačiatikis nuo Smolensko, Pagirio vaivada ir Kazimiero Jogailaičio raštininkas. Bostoniškė *Lietuvių enciklopedija* Sapiegoms skyrė net 14 puslapių.

Penkiose Vavelio salėse išstatyti 247 rodiniai – dokumentai, knygos, paveikslai, karo laimikiai, auksakalystės, dramblio kaulo dirbiniai, gobelenai, prabangios kontušo juostos. Paminėtini būtų vokiečių tapytojo ir grafiko Lucas Cranach, sn. nutapytas *Jauno vyro portretas* (1521), turkų karvedžiui vizirui Kara Mustafai priklausiusio kardo geležtė (laimikis iš 1663 m. karaliaus Jono Sobieskio vedamos lenkų kariuomenės mūšio su turkais prie Vienos, į kurią didžiojo LDK etmono Kazimiero Povilo Jono Sapiegos vedamas 12,000 karių dalinys, deja, pavėlavo) ir 72 portretų galerija iš Kodenio Šv. Onos šventovės Palenkės vaivadijoje. Minėtą galeriją sumanė LDK kancleris Jonas Frydrichas Sapiega, pradedamas su kunigaikščiais Vyteniu ir Gediminu, iš kurių Sapiegos mėgino neteisėtai kildinti savo giminę. Nepaisant šios klastotės, Sapiegos 1700 metais gavo kunigaikščio titulo patvirtinimą iš Šventosios Romos imperatoriaus Leopoldo I. Trylika roдиниų į parodą nuvežti iš Lietuvos – du portretai, du gobelenai, auksinė ir sidabrinė taurės (auksinė sveria 1.5 kg) ir keletas knygų.

Sapiegų giminės istoriją po kelių mėnesių galima bus pamatyti ir Vilniuje. Paroda bus surengta aštuoniose Lietuvos dailės muziejaus salėse (buvusiuose Chodkevičių, su kuriais Sapiegos net 8 kartus buvo susigiminiavę vedybų keliu, rūmuose) ir atidaryta 2012 m. vasario 16 d. Ši paroda su 300 roдиниų nebus ta pati, kuri dabar vyksta Krokuvoje, nes Sa-

piegų vaidmuo LDK buvo kitoks negu Lenkijoje. Su jų vardu susijęs Trečiasis Lietuvos statutas, Vilniaus universiteto Teisės fakulteto įsteigimas, seniausių LDK Metrikos knygų išlikimas. Net 51 Sapiega buvo aukštas valstybės pareigūnas, 30 iš jų buvo LDK senatoriai, 11 Lietuvos kanclerių ir pakanclerių, 3 vyskupai, keliolika etmonų, vaivadų ir kaštelionų. Dabartiniai Sapiegų palikuonys yra išsibarstę po visą pasaulį, tačiau Briuselyje gyvenantis Mykolas Sapiega sutiko būti Vilniaus parodos globėju.

Kompozitorei Ramintai Šerkšnytei Monako operos rūmuose už kūrinių kameriniam orkestrui *Vasarvidžio giesmė* buvo įteikta Monako kunigaikščio Pierre fondo įsteigta Jaunųjų muzikų simpatijų taurė. Konkurso vertinimo komisijai pirmininkavo prancūzų muzikos patriarchas Henry Dutilleux, o dešimties narių, kompozitorių ir skirtingų pasaulio valstybių tarpe buvo ir Estijos atstovas Arvo Part. Komisijai pristačius, laureatą rinko Monako muzikos ir teatro akademijos studentai. Konkurso laimėjimas jaunajai kompozitorei reiškė ne tik 6,000 eurų premiją, bet ir sugrįžimą į Monako Muzikos ir teatro akademiją vadovauti meistriškumo kursams bei pristatyti savo kūrybą.

Doc. dr. Lionginas Pažūsis laimėjo 2011 m. Šv. Jeronimo premiją už “visapusišką indėlį į meninio vertimo teoriją, kritiką ir vertėjų ugdymą, už virtuoziskus poezijos vertimus ir atidumą žodžio skambesiu”. Kalbininkas ir vertėjas L. Pažūsis gimė 1940 m. Kaišiadoryse, 1962 m. Vilniaus universitete baigė anglų kalbos studijas. 1971 m. apgynė filologijos mokslų kandidato disertaciją, vienuolika metų dirbo Anglų filologijos katedros vedėju, nuo 1997 m. Vertimų studijų katedros docentas. Kaip vertėjas L. Pažūsis debiutavo 1962 m., kai daug jo atliktų lietuvių poezijos vertimų į anglų kalbą buvo paskelbta Lietuvos, Rusijos, JAV ir D. Britanijos literatūrinėje periodikoje ir rinkiniuose. Lietuviškai parengė anglų poezijos rinktinę *Iš klasikinės anglų poezijos pradmenys* tapo kertine Lietuvos vertimo mokyklos knyga. **GK**

Šimtmetis tvartas Suvalkijoje

Ntr. V. Pačkausko

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.50%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.20%
5 metų	2.50%

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	1.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%

Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	0.50%

GIC INDĖLIAI

(Taikomas pelno padalinimas)

1 metų "cashable"	1.25%
1 metų	1.25%
2 metų	1.60%
3 metų	1.85%
4 metų	2.00%
5 metų	2.30%
18 mėn. GIC mokame	1.55%

RRSP, RRIF Pensijų fondai

TFSA Neapmokestinama Taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	2.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.60%
1 metų	1.75%
2 metų	2.00%
3 metų	2.25%
4 metų	2.40%
5 metų	2.75%

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Fax 416-532-4816

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006
Fax 905-566-1554

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00 - 8:00
Šeštadieniai	9:00 - 1:00
Sekmadeniai	8:30 - 12:45

Darbo laikas:

Antradieniai	9:00 - 3:30
Ketvirtadieniai	12:00 - 7:00
Sekmadeniai	9:00 - 12:30

18 mėn. GIC MOKAME

1.55%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLA

Uždara su kintančiu nuošimčiu

2.50%

Nauji pasiūlymai

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-825-3328

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

Pal. Jurgio Matulaičio metams artėjant

Atkelta iš 2-ro psl.

– Kuo labiausiai. Ypač dabar, pablogėjus tautiniams santykiams, Bažnyčia išties turi ką pasakyti tautų santakai gerinti. Tiesa, nemažai ta kryptimi daroma senokai. Pagal jau keliolika metų galiojantį susitarimą Lietuvos ir Lenkijos episkopatų atstovai kasmet susitinka, panašius apaštalavimo rūpesčius aptaria. Taip pat apsilanko vienoje kitoje Lietuvos ir Lenkijos parapijoje, kur tikintieji kito krašto svečius kuo gražiausiai priima. Tai rodo, jog nėra visuotinio antagonizmo. Veikia noras vieni kitus teisingai pažinti ir bendradarbiauti. Tautų santykius gerina ir kasdienis bendravimas mišriakalbėse vietovėse, parapijose, kurio esama visai padoraus. 1990-aisiais, kai Lietuva skelbė Nepriklausomybės atkūrimą, tik Vilniaus pakraščio dauguma lenkų AT deputatų nepritarė, bet Lenkijos visuomenė ir valdžia mus tvirtai palaikė.

Mano manymu, kad tas abiejų tautų suartėjimas būtų tikrai sąžiningas, reikia geros valios iš abiejų pusių: kad broliai lenkai pripažintų, kad Vilniaus kraštas didele dalimi yra *sulenkėjęs*, bet *ne nuo amžių lenkiškas*. Jie sako, kad jie čia “nuo amžių”. Taip, bet ne nuo amžių jų protėviai – lenkai. Lig šiol daugelis nemėgsta šito priminimo, kuria fantastiškas teorijas apie neva buvusią senais laikais imigraciją ar pan. Galbūt ir todėl, kad karštieji lietuviai svajoja juos “atlietuvinti”. Taigi dabartiniai Vilnijos lenkai, jausdami ir brangindami lenkišką kultūrą, šiaušiasi. Jei lietuviai pripažins jiems teisę būti lenkais ir nelaikys jų atskalūnais, kuriuos reikia susigrąžinti, atkris tai, kas anuos labiausiai gąsdina.

Popiežius Jonas Paulius II savo vizito metu Lietuvoje lankydamasis Vilniaus Šventosios Dvasios bažnyčioje yra savo tautiečiams pasakęs: esate “lenkų kilmės lietuviai”. Kaip tai suprasti? Manau, kaip ir “lenkų kilmės ameri-

kiečius”: jie yra Amerikos patriotai, o kartu puoselėja lenkiškąją kultūrą bei tradicijas, simpatizuoja kraštui, kuriame gyvena jų bendratautiečiai. Taigi popiežius pasakė – jūs esate Lietuvos gyventojai ir Lietuvą turite branginti, kartu puoselėdami savo kultūrą bei tradicijas.

Manau, Lietuvos lenkai neturėtų gėdytis savo lietuviškųjų protėvių nei laikyti kažkuo žemesniais tuos bendro kelmo ūgius, kurie nuo to kelmo nenutolo. Adomas Mickevičius didžiavosi, kad jis yra Rimvydų ainis, domėjosi lietuvių tautosaka. Esu matęs Motiejaus Miškinio Lietuvių literatūros istorijos vadovėlyje fotokopiją – Mickevičiaus ranka užrašytą liaudies dainos posmą: *Ejk tatuszeli, i bitiu darža, tenaj saldžej miegosi...* Ir *Gražinos* vardo jis nebūtų sukūręs, nežinodamas, kad *piękna* = *graži*.

Česlovas Milošas, kurio šimtmetį minime, labai palankus lietuvių kultūrai. Neveltui istorikas dr. Bronius Makauskas savo garsioje paskaitoje VDU klausė: ar dar gyva Jurgio Matulaičio ir Česlovo Milošo dvasia? Šiuo metu vyksta lenkų ir lietuvių istorikų konsultacijos, kur mėginama rasti bendrą kalbą. Duok, Dieve, jiems įžvalgumo ir atvirumo.

– *Kaip dabar galėtume tą bendradarbiavimą, draugystę su kaimynais gerinti? Abiem pusėm sunkokai pavyksta užmiršti senas nuoskaudas.*

– Reikėtų vis dėlto remtis tikrais istoriniais pamatais. Mes iš Lenkijos labai daug gavom ir labai brangiai sumokėjom. Krikščioniškoji kultūra daugiausia atėjo pas mus per Lenkiją, kartu su tradicijomis, kurios vėliau čia įgavo savitą atspalvį. Bet už tuos gėrius sumokėjome trečdaliu tautos ir trečdaliu teritorijos. Lenkai gavo katalikybę iš čekų, galima sakyti, nemokamai. Taip pat ir iš vokiečių, nors ten santykiai buvo sudėtingesni. Kartais klausia broliai lenkai: kodėl lietuviai taip

mūsų nemėgsta? Klausčiau: o ar labai jūs mylite suvokietėjusius lenkus, kurių turite Šlionske, vakarinėse žemėse? Gal ten daugiau buvo valstybinės prievartos, bet Lietuvoje visuomeninės prievartos buvo per akis. Ponas, išgirdęs tarną kalbant lietuviškai, sakydavo – eik į tvartą, nedemonstruok čia tos savo tamsios kalbos. Ir buvo klebonų, XX š. pradžioje iš sakyklos saikdinusių parapijiečius, kad neįsileis į bažnyčią *pogańskieji mowy* – pagoniškos šnektos. Bajorija sulenkėjo savo noru, iš tuštybės, o dvasininkai naudojosi savo galia, kad sulenkintų liaudį. Vilniaus vyskupai, prelatai visą laiką būdavo lenkai. Nesilaikyta dėsnių, kad misijos turi vykti vietos žmonių kalba ir be skriaudos jų tautybei. Gaila, neišlaikiau tos bene 1905 metų rubricėlės, kurią skaičiau prieš keliasdešimt metų, bet formulę įsidėmėjau pažodžiui – kaip pirmajame Vilniaus vyskupijos Sinode priimtas nutarimas skaityti bažnyčiose Evangeliją lenkiškai, siekiant pripratinti liaudį prie lenkų kalbos: *ad assuescendum populum idiomatici polonico*.

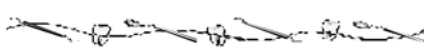
Taigi Vilniaus vyskupijoje XVI š. liaudies dauguma nemokėjo lenkų kalbos ir bažnyčia turėjo jos mokytį. O su kalba slenka kultūros įtaka, ir galiausiai žmogus apsisprendžia už tą tautybę, kuri ilgą laiką jam pristatinėjama kaip vertingiausia. Moralizavimai, graudenumai vargiai gali padėti. Broniaus Kviklio studijoje *Lietuvos bažnyčios* randame duomenų, kad apie 1930-uosius Vilniaus krašte būta nemažai lietuviškų salelių, kurios pamazų nunyko. Matyt, nelabai buvome atsparūs.

– *Tačiau kaip dabar rasti tą bendrą kalbą?*

– Abiejų tautų ultranacionalistai niekada nesutars. Tai tie Vilnijos lenkų veikėjai, kuriems sapnuojasi lenkiško Kosovo Vilniaus krašte prezidento ar ministrų kėdės, ir tie stropūs lietuviai, kurie tikisi “atlietuvinti” sugudėjusius ir sulenkėjusius Vilniaus krašto lietuvius. Bet, kaip minėjau, jei mes įvertintume, kad esame labai daug iš lenkų gavę, o antra pusė pripažintų, kad esame labai brangiai už tai sumokėję, gal labiau vieni kitais pasitiktume, vieni kitų nežemintume, senų nuoskaudų neaitrintume ir mažiau pretenzijų turėtume. *Ateik, Šventoji Dvasia, kuri įvairių kalbų tautas esi suvedusi į tikėjimo vienybę!* (Pabaiga)

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

“Naujoji” Rusija

Kanados profesoriaus akimis

The Toronto Sun dienraštyje spalio pradžioje buvo išspausdinta žinomo žurnalisto Peter Worthington keturių straipsnių serija apie jo kelionę laivu Rusijoje. P. Worthington, sovietiniais laikais dirbęs Maskvoje (apie 1965 m.), pirmame ir antrame straipsnyje rašė apie turistinę kelionės pusę, apie lankytus muziejus, Hermitažą ir kitas vietas. Tiems, kurie pažino sovietinę Rusiją, yra keista Maskvoje matyti vakarietišku automobiliu, Samsung elektronikos, itališkų drabužių, Paryžiaus madų reklamas, kurios anais laikais šlovino tarybinį betoną.

Trečiame serijos straipsnyje jis atpasakojo žinias, kelionės dalyviams pateiktas Carleton universiteto profesoriaus Larry Black, įsteigusio Kanados-Rusijos ryšių tyrimo centrą. Profesoriaus teigimu, daugybė tariamų žinovų apie sovietinę ir dabartinę Rusiją dažnai klydo – todėl jo nuomone, yra geriau vengti išankstinių kategoriškų prielaidų, kol įvykiai Rusijoje dar nėra įvykę. Pavyzdžiui, visi manė, kad Chruščiovas tvirtai laiko valdžią savo rankose iki pat jo pašalinimo; “žinovai” teigė, jog Sovietų Sąjunga niekad nesugrius.

Svarbiausios naujienos Rusijoje šiandieną yra Vladimiro Putino kandidatavimas į prezidentus. Jis jau dvi kadencijas ėjo prezidento pareigas. Konstitucijai nebeleidžiant jam likti, paskutinę kadenciją buvo ministeriu pirmininku, o dabar, jeigu bus išrinktas, galės dar dvi kadencijas

Vladimiras Putinas

(po 6 metus) vadovauti. Tikėtina, kad dabartinis prezidentas Dmitrijus Medvedevas bus sekančias ministeris pirmininkas.

Sunku būtų įsivaizduoti, kad Putinas pralaimės rinkimus, nes 315 iš 450 vietų parlamente turi konservatyvioji Vieningosios Rusijos partija, kuri palaiko Putiną ir Medvedevą.

Nors šios partijos populiarumas yra kritęs nuo 64% 2007 m. iki 40% praėjusios gegužės mėnesio, nėra kitos partijos, kuri galėtų imtis vairo.

Yra keista, kaip aiškino prof. Black, kad Rusijos prezidentas nepriklauso jokiai partijai, bet Vieningosios Rusijos partija yra “jo”. Didysis Putino pasiekimas po Sovietų Sąjungos sugriuvimo 1991 m. buvo išlaisvintos Rusijos politiniame ir ekonominiame chaose atnaujinti valdymą.

Niekad negali žinoti, rašo Worthington, bet neįtikėtina, kad Medvedevas neužleis prezidentūros Putinui, o Dmitrijus Rogozinas,

Rusijos nacionalistinės partijos “Rodina” vadovas, atrodo, palaikys Vieningosios Rusijos partiją, kad Putinas grįžtų į vadovo sostą, gal tikėdamasis, kad pats taps Dūmos pirminku.

Šiaurės Amerikoje esame linkę manyti, jei kada ir žinojom, kad Rusijos ekonomika savo dydžiu yra antroji pasaulyje ir yra pati didžiausia naftos ir dujų gamintoja – turbūt didesnė negu visus pasaulio kraštus sudėjęs. Kinija šiuo metu perka visas dujas iš Rusijos, turi daugiausia elektros jėgos pasaulyje, daugiausia žemės ir 25% pasaulio gėlo vandens. Rusija turi 31 atominį reaktorių ir rimtą darbo jėgos trūkumą. Bet jos galimas pajėgumas yra beribis.

Mažai girdime apie Rusijos kovą su terorizmu. Gal būna 1000 terorizmo įvykių per metus, daugiausia įvykdyti Čėčėnijos kraštutinių veikėjų. Mūsų žiniasklaida yra linkusi nupiešti Rusiją (ir prieš tai Sovietų Sąjungą) kaip prispaudėją ir kaltininkę Čėčėnijoje. Mažai kas žino, jog po pirmojo karo Čėčėnijoje (1992-1996) Rusija pritarė sutarčiai ir studijai apie Čėčėnijos atsiskyrimą. Rusams tai buvo nė motais – “ką nors suderins”. Čėčėnija laimėjo.

Antrasis Čėčėnijos karas pradėtas 1999 m. musulmono teroristo, vardu Shamil Basajev, kuris priešinosi tuometinei Čėčėnijos valdžiai, norėdamas valdymo pagal *Sharia* įstatymus ir svetimtaučių išžudymo. Ir iš tikrųjų jis buvo nukirtęs žmonių galvas ir iškėlęs ant stulpų. Basajevas vadovavo 2002 m. įkairtų pagrobimui Maskvos teatre, kur žuvo 170; taip pat žudynėms Beslamo mokykloje, kur žuvo 380, iš jų 190 vaikų. Jo pasekėjai įvykdė savižudybinį bombardavimą ligoninėje, kur žuvo iš viso 33 žmonės.

Buvo pranešta, kad jis pats žuvo tame sprogdinime, ir jau kitas teroristas Doku Umarov toliau vykdo jo programą, pagal kurią 46 žuvo Maskvos požeminiame pernai, o šiemet 36 sušaudyti čėčėnų džihadistams užpuolus Domodedovo aerodromą. Šiandien dauguma rusų būtų patenkinti visų čėčėnų išnaujinimu.

Pirmasis čėčėnų karas buvo nacionalistinis, antrasis – islamistinis, įveliant ir Saudi arabus. Rusijos karas su Islamo teroristais kelia klausimą – kodėl Rusija atrodo palaikanti Iraną, besipriešinant JAV interesams ir oro karui prieš Gadhafi? Kodėl Rusija remia Hamas ir Hezbollah grupuotes? Gal, kaip Churchill sakė – Rusija yra mišlė, įvyniota į paslaptį. Gal raktas yra valstybiniai interesai.

Spaudai paruošė – R. Jonaitienė

Dmitrijus Rogozinas, Rusijos nacionalistinės partijos “Rodina” vadovas

Taupykime Paramoje

Need portfolio advice or a second opinion on your investments? Paying commissions or high fees? Talk to **Al Saplys**, our Director, **Wealth Management**, 416-419-7047

TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.00%
1 metų	1.75%
2 metų	2.00%
3 metų	2.25%
4 metų	2.40%
5 metų	2.75%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA 1.50%

“PLANAS 24” Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 — \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.30%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.25%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.80%
1 metų	3.10%
2 metų	3.25%
3 metų	3.40%
4 metų	3.60%
5 metų	3.80%

Komerinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.75% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 7.0% ir aukščiau

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA
Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per \$200,000,000

INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDĖLIAI (Pelną padalinimas netaikomas)	
1 metų	1.50%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.20%
5 metų	2.50%
1 metų iškeičiamas	1.40%

“GIC” INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas)

1 metų	1.25%
2 metų	1.60%
3 metų	1.85%
4 metų	2.00%
5 metų	2.30%
1 metų iškeičiamas	1.30%
1 metų JAV dolerių	0.50%

TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	0.50%
90–179 dienų	1.00%
180–269 dienų	1.00%
270–364 dienų	1.00%
1 metų	1.00%
2 metų	1.35%
3 metų	1.60%
4 metų	1.75%
5 metų	2.10%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.50%
1 metų	1.75%
2 metų	2.00%
3 metų	2.25%
4 metų	2.40%
5 metų	2.75%

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

www.parama.ca

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B. PACE LAW FIRM

- ◆ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentų sudarymas
- ◆ palikimų tvarkymas
- ◆ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

SPORTAS

A. Sabonis – Lietuvos krepšinio federacijos pirmininkas

Legendinis Lietuvos krepšininkas Arvydas Sabonis – naujasis Lietuvos krepšinio federacijos pirmininkas

Arvydas Sabonis vienbalsiai išrinktas Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) pirmininku. Žinomas krepšininkas, 46 metų kaunietis, LKF vadovo pareigose pakeičia du terminus dirbusį buvusį savo trenerį Vladą Garastą.

Pirmadienį Kaune įvykusioje LKF ataskaitos ir rinkimų konferencijoje už A. Sabonio kandidatūrą balsavo visi 98 balso teisę turintys delegatai. Buvęs Lietuvos krepšinio federacijos vadovas, ilgametis A. Sabonio treneris V. Garastas, 79, patvirtintas LKF garbės pirmininku.

Lietuvos krepšinio federacijos pirmininku A. Sabonis išrinktas ketverių metų kadencijai – iki 2015-ųjų.

Arvydas Sabonis pagal LKF Įstatų reikalavimus bus paverstas palikti Kauno “Žalgirio” krepšinio klubo pirmininko pareigas. **Inf.**

Džiaugiasi tėvukai Jonas ir Elena Bukšaičiai vaikaičio pasisėkimais

Andrius (iš kairės) ir Andrew Lau, laimėję pirmą vietą po pergalės prieš Braziliją š.m. liepos 27 d.

Laimėjęs aukso ir sidabro medalius “jaunių Pan Am” “badminton” rungtynėse, kurios įvyko Kingston Jamaica šią vasarą, Andrius Wilkinson ruošiasi dalyvauti Pasaulio jaunių žaidynėse lapkričio 1-6 d.d., Taiwan, Taipei mieste. Kanados komanda laimėjo aukso medalį “team event” prieš Braziliją su stipriu Andriaus ir jo partnerio Andrew Lau pasirodymu “Boys Doubles”. Jauniai tikisi sėkmės Pa-

saulio žaidynėse prieš stiprias komandas iš Kinijos, Malajų ir Indonezijos.

Šį rudenį Andrius įstojo į Toronto universitetą, kur studijuos matematiką. Jis daug valandų praleidžia treniruotėse universiteto “Varsity” “badminton” komandoje ir tęsia treniruotes su savo klubu “Lee’s Badminton Training Centre”, Markham mieste.

Rasa Bukšaitytė-Wilkinson

ROMUVA – 2011

Ntrs. R.R. Otto

SKAUTŲ VEIKLA

• Dėmesio skautai, skautės, skautininkai, tėveliai ir visi kiti, kurie bet kada yra lankęsi “Romuvos” stovykloje. 2012 metais įvyks “ROMUVOS” 50-metis. Yra planuojama įvairių renginių atšvęsti šiai ypatingai šventei, ir norime prašyti Jūsų pagalbos. Mes ieškome senų nuotraukų, ypatingai nuo stovyklos pra-

džios. Dydis nesvarbu, nes bus viskas (persiųsta – scanned) ir gražinta Jums. Jei turite nuotraukų, prašau skambinti Mariui Rusinui dienos metu 416 588-2808 x26 arba 416 557-3048. Taip pat priimsime trumpus aprašymus apie Jūsų stovyklinius prisiminimus. Nesivaržykite pasidalinti prisiminimais su kitais, visiems bus įdomu. **MR**

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ LEIDYBAI vis didėjančius finansinius sunkumus sudaro nesumokėtos sąskaitos už SKELBIMUS ir PRENUMERATAS. Pajamos mažėja, o spausdinimo bei kitokios su leidyba susijusios išlaidos kyla. *Žiburių* valdyba nutarė, kad prenumeratoriai prašomi įsidėmėti adresu lipdėje atspausdintą datą, kuri nurodo iki kol prenumerata sumokėta. Leidėjai nuolat dėkingi visiems, kurie laiku susimoka ir remia lietuvišką spaudą.

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patamavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

Jaunimo ugdymas lietuvišku teatru

Dr. EGIDIJUS MAŽINTAS

Vilniaus Gabrielės Petkevičaitės-Bitės suaugusiųjų mokymo centras šiais metais švenčia 18 metų jubiliejų. Šios mokyklos direktorius Gintaras Jurkevičius, vadovaujantis šiai mokymo įstaigai nuo pirmųjų dienų, turėjęs viziją pamažu performuoti centrą į valstybinį mokslo ir kultūros židinį, pasakoja: “1994 m. mūsų centras įsteigtas pagal danų FYNs grafystės liaudies mokyklų modelį. Šis centras, Vilniaus miesto tarybos pavadintas Gabrielės Petkevičaitės-Bitės vardu, netrukus savo pasiekimais bei moksleivių saviraiškos darbais tapo pastebimas ne tik tarp gausių Vilniaus apskrities mokyklų, bet ir šalyje. Norėdami pateisinti žymios rašytojos, publicistės, visuomenės veikėjos, pasižymėjusios ir aktyvia pedagogine veikla vardą, pradėjome taikyti ir neformalųjį švietimą.

Centre organizuojami seminarai, konferencijos, užsienio kalbų kursai, vyksta projektinė veikla, rengiamos parodos. Čia veikia projektavimo studija, dramos būrelis, suaugusiųjų choras, yra sporto salė, krepšinio aikštelė, informacijos centras, biblioteka, skaitykla. Organizuojami anglų, vokiečių kalbų kursai, informacinių technologijų, siuvimo-sukirpimo, vilnos vėlimo, savignyos, gydomosios gimnastikos, choreografijos (linijinių, Pietų Amerikos šokių) užsiėmimai.

Praėjusiais metais buvo pristatytas naujas mokymo centro laikraščio *Avilio kronika* numeris, atnaujintas interneto tinklalapis, mokinių darbų paroda “Vilna, susivelki!” ir bendruomenės narių foto-paroda “Gamta mano akimis”. Taip pat moksleiviams patiko atvira chemijos pamoka “Alkoholių sandara ir fizinės savybės”. Pavyko renginiai: išankstinis “Apsaugok save ir savo artimą”, kuriame moksleiviai susitiko su saugaus eismo specialistais.

Po šio renginio moksleivius pedagogai pakvietė paminėti Lietuvos vardo tūkstantmetį – “Literatūros ir istorijos apyaušriuose plaka ga-

linga maža žmogaus širdis”. Vėliau vyko atvira fizikos pamoka “Elektros srovės darbas ir galia. Laidininkų jungimo būdai”.

Mokymo centro bendruomenė parengė šventinį koncertą. Mokymo centrą sveikino atvykę svečiai: Lietuvos suaugusiųjų švietimo įstaigų atstovai, Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministerijos atstovai, Vilniaus miesto savivaldybės Švietimo departamento atstovai, Žirmūnų seniūnė, kiti svečiai. Koncertavo mokymo centro bendruomenės nariai: dainavo mokymo centro popchoras, mokiniai, mokytojai. Aktyvus tautinių šokių būrelis, kuris vienija “Linksmuolių” klubo narius. Jie pajvairina ne tik mūsų renginius, bet ir dažnai bei įdomiai parengia programą su baletmeisteriu P. Usovu ir muziku A. Asevičiumi, koncertuoja aplinkiniuose kaimuose ir bendruomenių susitikimuose. Mokytojos Jūratė Butkutė ir Stasė Jurkevičienė sėkmingai moko įvairaus amžiaus mokinius karpinių, vėlimo ir drabužių modeliavimo. Jų surengtomis parodomis džiaugiasi atvykę vykusio pavasario surašymo dalyviai. VODEVILIUI šios moterys pasiūvo kostiumus ir parūpino įvairias detales, kad scenoje atgytų tarpukario aplinka, kad artistų būrys siektų net apie pusšimtį. Dažnas jų ilgai negalėjo atsištiebėti mūsų mokinių fantazija iš menkų medžiagų skiaučių sukurti nuostabius meno kūrinius. Išradingumo mūsų mokiniams tikrai netrūksta.

Aktyvioje meninėje veikloje dalyvaujantys moksleiviai pasiekia geresnių rezultatų ne tik moksle, bet ir asmeniniame gyvenime. Jie nepatenka į gatvės ir kitų blogų įtakų zonas. Mums džiugu, kad ir baigę mokyklą jie dažnai aplanko savo Alma Mater. Mūsų tikslas – kiemo teatras, pasiteisino. Tam yra puikios sąlygos tarp mokyklos pastatų kukliai įsiterpusi aikštelė su medžiais ir augmenija, gali netolimoje ateityje tapti Tarptautiniu Vilniaus Kiemo teatru, ir jungsime visų šalia esančių daugiaabučių paauglius, vaikus.

(Sutrumpinta. Red.)

JAUNIMO ŽODIS

Moksleiviai – vyriausybės svečiai

Vilniaus mokyklos-darželio “Dainorėliai” moksleiviai apsilankė ministerio pirmininko Andriaus Kubiliaus darbo kambaryje, pasikalbėjo su vyriausybės vadovu

Lietuvos vyriausybės pamaina

Vienas neeilinis Lietuvos vyriausybės posėdis prasidėjo neįprastai – į pasitarimų salę suguzėjo būrys vaikų. Vilniaus mokyklos-darželio “Dainorėliai” antrokus atsivedė ministeris pirmininkas Andrius Kubilius, paaiškęs, kad su ekskursija besilankančioje mokinių grupėje yra susisiekiama ministerio Eligijaus Masiulio vaikai – dvyniai Vilius ir Elzė. Į premjero klausimą “Vaikai, ar norit pamatyti, kaip dirba tėtis?” jaunieji Masiuliai atsakė vieningu “Taip!”. Kai A. Kubilius už rankų į posėdžių salę įvedė Vilių ir Elzę, labiausiai nustebę jų tėtis – ministeris. Vaikai lankėsi bene svarbiausiame per visus metus vyriausybės posėdyje, kuriame buvo patvirtintas kitų metų valstybės biudžeto projektas, apsilankė ir bendravo su ministru pirmininku ir kitais vyriausybės nariais.

Inf. ir ntrs. O. Posaškovos iš Lietuvos seimo tinklalapio

ŠYPSENOS

– Rengiamės pas jus į svečius. Nutariau pasiklausti, kokios lauktuvės labiausiai pradžiugintų jūsų vaikus?

– Aš jums siūlau geriau neišlaidauti. Apskritai geriau į svečius neikite.

Grįžta vyras iš žūklės ir laimingas sako žmonai: “Nepatikėsi, kaip šiandien gerai kibo...”

Žmona: “Nemeluok, kaimynė matė, jog buvai užėjęs į žuvies parduotuvę”.

Vyras: “Buvau, dalį laimikio nutariau parduoti, nes mums jo būtų buvę per daug”.
Bernardinai.lt

Rudens sulaukę Toronto Maironio mokyklos darželinukai su mokytoja Vida Valiuliene ir padėjėja Liucija Petrašiūnaite
Ntr. A. Šimonėlienės

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

MŪSŲ ILGAMETEI NAREI

AŲA
CECILIJAI PAKŠTIENEI

iškeliavus amžinybėn,

užjaučiame sūnus EDĮ, PAULIŲ ir VILIŲ su šeimomis,
seserį ALDONĄ PETRAUSKIENĘ ir visą plačią giminę –

KLKM draugijos Anapilio skyrius

*“Motinos širdis plyšta
Gilaus skausmo paliesta”.*

AŲA
SILVIJA KLIBINGAITIS

tragiškai iškeliavo į amžinojo poilsio vietą.
Nuoširdžiai užjaučiame jos mamą, netekus jauniausios dukros –

Nina, Aldona, Gunda, Donna

Vienerių metų mirties sukaktis

AŲA
**JUZELĖ KRIŠTOLAITYTĖ-
DAUGELIENĖ**

1917.XI.16–2010.XI.20

Su giliu liūdesiu ir meile prisimenu savo brangią sesutę, kai Aukščiausiasis pašaukė ją į Dangaus karalystę 2010 m. lapkričio 20 d. Palaidota šalia savo vyro Jono, Daytonos kapinėse, Floridoje. Dėkoju visiems Daytonos lietuviams, o ypač Juozui Baltrui, a.a. Juzelės kaimynui Ormond Beach, FL, vaikystės dienų Vaitiškių kaimynui. Tetos Juzelės niekada nepamirš Ramona, Edis, Mykolas, Tomas – Kana-doje, brolių dukrelės su šeimomis JAV-bėse ir sesutės šeima Lietuvoje.

Brolis Juozas Krištolaitis

PADĖKA

AŲA
**GENOVAITEI
KUCHALSKIENEI**
(mirusi 2011 m. spalio 2 d.)

iškeliavus amžinybėn, dėkojame diakonui Kaziui Ambrozaičiui už maldas prie karsto. Nuoširdus ačiū Valentinai Balsienei ir dr. Juditai Čuplinskienei (Labdaros vardu) už atsisveikinimo žodžius laidotuvių namuose. Ačiū Ritai Radžiūnaitei už skaitymus Mišiose. Už Mišių atnašavimą ir palydėjimą į kapines dėkojame kun. Jonui Šileikai, OFM, ir diakonui Kaziui Ambrozaičiui. Ačiū Danguolei Radtkei už jautrias giesmes.

Didelis ačiū karsto nešėjams ir brangiems draugams, palydėjusiems velionę į amžinojo poilsio vietą, už pareikštas užuojautas, gėles, užprašytas Mišias, aukas Prisikėlimo parapijai, aukų rinkėjoms ir B. Stanulienei už paruoštus skanius pietus.

Sesuo Bronė Sapijonienė su šeima

PADĖKA

AŲA
**MAGDALENA
SMAILYTĖ-
JUOZAITIENĖ**

**mirė 2011 m. rugpjūčio 2 d. Wasaga
Beach, ON, savo namuose.**

Giliame liūdesyje liko Juozaičių ir Valių šeimos.

Nuoširdžiai dėkojame Vasagos Gerojo Ganytojo ir Anapilio klebonui kun. Vytautui Staškevičiui už maldas ir Rožinį laidotuvių namuose.

Gili padėka visiems dalyvavusiems “Turner & Porter” laidotuvių namuose, giminėms ir visiems draugams už tokias gražias gėles ir skirtas aukas. Nuoširdi padėka karsto nešėjams.

Ačiū šeiminkėms už skanius pietus ir dėkojam visoms Vasagos ponioms, kurios iškepė tokių puikių pyragų.

Jūsų visų nuoširdumas palengvino mūsų liūdesį. Dar kartą ačiū visiems.

Joana Valius-Bickus; Vida Juozaitytė, jos vyras Eugene Martynec; Emilija Juozaitytė, jos vyras Manfred Goslar; vaikaičiai – Kristina Valius-Gilpin ir Matthew Gilpin; Victoria Valius, Christopher Valius, Cathy Cameron

PADĖKA

*Mirtis – tai slenkstis, bet ne pabaiga,
Brangiausi žmonės eina ir palieka –
Tačiau nuo jų nusidriekia šviesa
Ir atminty gyva išlieka –*

AŲA
ALBINA AUGAITIENĖ

Nuoširdi padėka Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. Vytautui Staškevičiui, prel. Jonui Staškevičiui ir Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Juozapui Marijai Žukauskui, OFM, už koncelebruotas gedulines Mišias, maldas laidotuvių namuose ir kapinėse; Katalikų moterų draugijos narėms, su degančiom žvakutėm pasitikusioms ir išlydėjusioms karstą šventovėje; G. Trinkienei už atsisveikinimo žodžius Draugijos vardu.

Gili padėka smuikininkei Rūtai Melkienei už jausmingai atliktus kūrinius ir solistei Danguolei Radtkei už jautrų giedojimą ir vargonavimą Mišių metu.

Ačiū brangiems giminėms, draugams ir pažįstamiems už gausų atsilankymą laidotuvių namuose, dalyvavimą Mišiose ir mūsų mamytės palydėjimą į amžinąjį poilsį. Dėkojame už šiltus užuojautos žodžius, nuostabiai gražias gėles, užprašytas Mišias, gausias aukas “Vaiko tėviškės namams”, *Tėviškės žiburiams* ir Šventos Marijos statulai, karsto nešėjams, aukų rinkėjoms B. Kazlauskaitei ir V. Baliūnienei.

Nuoširdus ačiū ponioms už suneštus skanius pyragus, J. Gurklienei ir padėjėjoms už paruoštas gardžias vaišes. Jūsų visų parodytas nuoširdumas, netekus mūsų mylimos mamytės, liks mums neužmirštas.

Nuliūdę duktė Silvija, sūnūs Vidas ir Edvardas

ATSIŲSTA PAMINĖTI. *Mažosios Lietuvos fondas*, 2011 m. rudens aplinkraštis ir 49-oji aukų apyskaita, 22 psl. Turinyje: Mažoji Lietuva, Karaliaučiaus kraštas, Knygos, Laiškai, Aukų apyskaita; straipsniai pailiuototi nuotraukomis. Aplinkraštį leidžia MLF taryba Čikagoje; red. dr. Jurgis Ansysas; Fondo globėja Kanadoje – Asta Šimkienė, 509 Riverside Dr., Toronto, ON, M6S 4B7

**Mirė Bronislavas
Lubys**

Lietuvos respublikos ambasados pranešimu, š.m. spalio 23, sekmadienį, mirė Nepriklausomybės akto signataras, buvęs ministras pirmininkas (1992-1993) a.a. **Bronislavas Lubys**.

Velionis – inžinierius, chemikas, ilgametis firmos “Alchemia” vadovas, Lietuvos pramonininkų konfederacijos pirmininkas, stauga mirė Druskininkuose dviračio take. Šeimos valia ir lėšomis palaidotas Plungėje. **Inf.**

**PRANEŠIMAS
APIE PAŠTO VĖLAVIMĄ**

Pablogėjus pašto pristatymui ir *Tėviškės žiburiams* dažniau vėluojant, skaitytojai yra prašomi įsidėmėti, kad visi laikraščiai išvežami į pašto įstaigą **kiekvieną antradienį 12 v.d.** Esame anksčiau pateikę Kanados pašto telefono nr. **1-800-267-1177**, kuriuo skambinant galima paklausti apie laikraščio vėlavimą. Dar vienas tel. nr. – **1-877-683-5895**. Čia spausti **1** (išgirsti pasirinkimus angliškai); automatui išvardinus klausimų sritis, spausti **5**, po to **4** – čia yra linija nusiskundimams. **Jeigu prašys bylos (ticket) nr., jis yra 101482435.** Jeigu *TŽ* vėluoja, kviečiame Jus susirasti savo vietinę pašto stotį ir skambinti ten, o taip pat ir pateiktais tel. numeriais. Taip pat praneškite mums savo adresą. Vieningas balsas – stipresnis! *TŽ leidėjai*

PAREMKITE

Tėviškės žiburius auka ar rėmėjo prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – *TŽ leidėjai*

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

**TORONTE
ETOBICOKE**

ir

MISSISSAUGOJE

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI

namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuosimčiai labai žemi.

Prižadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas
1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1
Tel. 416-889-5531
www.klfondas.org
klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 49 metus Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.77 mln. dol., pagalbai Lietuvoje 0.69 mln. dol. bei studentų stipendijoms Kanadoje ir Lietuvoje 0.44 mln. dol.

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais! Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą! Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p. Įnašams išrašome pakvitavimus sumažinimui pajamų mokesčiams.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 58 8-2808 x 26 dienos metu.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – **416-236-1871**
Namų – **416-763-7297**

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Minėdami šią datą vadovaujamės šūkiu "Iš kartos į kartą" ir kviečiame vaikus ir jaunimą bei meno kolektyvus kūrybingai švęsti dalyvaujant konkurse tema "Lietuva, aš turiu tave!" Konkurso nugalėtojų laukia nuostabūs apdovanojimai. Konkurso nugalėtojai bus paskelbti 2012 m.

2012 m. Lietuvių fondas švęs 50-metį

kovo 15 d., o prizai bus įteikti 2012 m. balandžio mėn. šventinio Lietuvių fondo 50-mečio pokylio metu.

Konkurso dalyviai bus suskirstyti į grupes: grupė A – vaikai iki 4-tos klasės (iki 9 metų); grupė B – 5-8 klasių moksleiviai (10-14 metų); grupė C – gimnazistai (iki 18 metų); grupė D – suaugusieji (19 metų ir vyresni). Mažiesiems konkurso dalyviams gali padėti vyresni šeimos nariai, mokytojai. Projektą galima kurti individualiai arba grupėje.

Kartu skelbiamas atskiras konkursas meno kolektyvams (narių amžius neribojamas). Atkreipiame dėmesį, jog kolektyvams keliama atskira užduotis. Konkursui reikia pateikti Lietuvių fondo 50-mečiui skirtą kūrinį tema "Lietuva, aš turiu tave!"

Kūriniai gali būti įvairių žanrų: literatūriniai (eilėraštis, esė, straipsnis), muzikiniai (kompozicija, daina), vaizduojamieji (piešinys, skulptūra, fotografija, videografija) ir kitokie. Galima kurti lietuvių arba anglų kalba.

Konkursui atsiųstus kūrinius vertins Lietuvių fondo bei kitų lietuviškų organizacijų atstovai. Siųsdami kūrinį nepamirškite nurodyti savo vardo ir pavardės, amžiaus, adreso ir telefono, kūrinio pavadinimo. Jei projektą pristato žmonių grupė, nurodykite visų grupės narių vardus, pavardes ir amžių. Kūrinį į LF raštinę reikia atsiųsti **iki 2011 m. lapkričio 20 d. adresu: Lithuanian Foundation, Inc., 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. El.paštas: admin@lithfund.org. Inf.**

TRUMPAI

• Klaipėdoje pagautas kurį laiką degalus vogęs jaunas vyras policijai pareiškė: "Važiuoti reikia, o pinigų nėra".

• Darbą baigęs Šiaulių kriminalinės policijos vadovas Aldvidas Tručinskas pareiškė: "Dešimtmetis po Nepriklausomybės paskelbimo buvo sunkiausias, nes prasidėjo nespėciniai nusikaltimai. Išsikerojo reketas, sprogdinimai, žmonių grobimas. Mes, pirmieji Nepriklausomos Lietuvos kriminalistai, neturėjome patirties juos aiškinantis. Trūko priemonių tyrimams, žinių, įstatymų bazė irgi buvo nepačiušta. Buvome savamoksliai. Atlėgo apie 2000-uosius. Vieni banditai po užsienius išsivažinėjo, kiti tarpusavyje išsizuodė".

• Šiaulių medžiotojų ir žvejų draugijos pirmininko Algirdo Baikausko pranešimu, medžioklės bokštelių statyba plečiasi. Tačiau, kai prie jų bokštelių papildomas pusmaišis kviečių, kad pamasintų žvėris, medžioklės pavirsta skerdynėmis, kuo labiausiai pasipiktinę žalieji. Inf.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tevizib.com laukia jūsų apsilankymo. Jame rasite naudingos informacijos apie prenumeratas, skelbimus ir pan. Taip pat galėsite pasiskaityti šios savaitės numerio 15 ir 16 psl. kviečiame siųsti savo pastabas elektroniniu paštu – tevizib@rogers.com

Shore Side Dentistry

Dr. Peter Taylor & Associates

Suite 401, 345 Lakeshore Road East
Oakville, Ontario, L6J 1J5

Dantų gydytojai –

dr. Peter Taylor ir dr. Arūnas Dailydė

DŽIAUGIASI GALĖDAMI PRANEŠTI, KAD

DR. VAIDOTAS (VAIDAS)

LESKAUSKAS

jau kartu su mumis dirba ir priima naujus pacientus.

Su dr. Leskausku galima susisiekti telefonu:

905-842-2364

www.shoresidedentistry.ca

Waterside DENTAL 9th Line DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171

1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900

3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

PERKATE?

PARDUODATE namą ar butą? NORITE SUŽINOTI VERTĘ SAVO NEKILNOJAMO TURTO? Prašau skambinti man

JURGIS KULIEŠIUS

Maloniai ir sąžiningai patarnausiu

Tel. tiesiogiai: **416-568-1604**

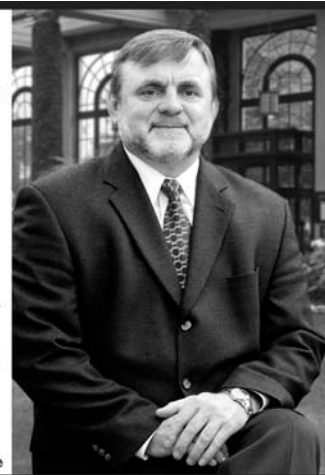
D:(416) 236-6000 N:(416) 232-9546
www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage

INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

Jerzy Kulesza, Sales Representative

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

TORONTO

Anapilio žinios

• Sekmadienį oras buvo puikus, ir puikiai praėjo rudeninė kapinių lankymo diena. Pamaldose giedojo Lietuvos kankinių šventovės choras, vadovaujamas muz. Darijaus Špakausko, pamaldoms vadovavo ir pamokslą pasakė kun. Vytautas Staškevičius, o su juo Mišias koncelebravo kun. Audrius Šarka, kun. Augustinas Simanavičius, OFM, ir prel. Jonas Staškevičius. Šventovę gėlėmis gražiai išpuošė mūsų KLK moterų draugijos skyrius, vadovaujamas Valės Jonaitytės. Anapilio salėje pietumis rūpinosi ir visą eigą tvarkė Dalios Ažubalienės vadovaujama parapijos Renginių sekcija su talkininkais. Jiems visiems nuoširdi padėka.

• Spalio 22 savo 50 m. santuokinio gyvenimo sukaktį Anapilyje atšventė Algimantas ir Neris Anka. Sukaktuvinis palaiminimas jiems buvo suteiktas Lietuvos kankinių šventovėje, o vaisės vyko parapijos salėje tarp giminių bei artimųjų. Taip pat jų šventei yra gautas ir pop. Benedikto XVI palaiminimas.

• Toronte yra miręs mūsų parapijietis ir parapijos choro narys a.a. Valentinas Poškaitis, 93 m. amžiaus. Laidotuvių eiga dar nenustatyta.

• Pirmosios komunijos ir Sutvirtinimo sakramento pasiruošimo pamokoms registracija baigiasi lapkričio 6, ateinančių sekmadienį. Pirmajai komunijai vaikučiai turi būti bent 7 m. amžiaus 2012 metais, o Sutvirtinimo sakramentui – bent 12 m. amžiaus. Šį ir ateinančių sekmadienį galima registruotis zakristijoje, o kitu metu – skambinti klebonijon tel. 905 277-4320. Pirmajai komunijai pasiruošimo pamokos prasidės lapkričio 6, tuoj po Mišių klebonijoje ir jas ves Janina Dzemionienė. Sutvirtinimo sakramento pasiruošimui pamokos prasidės gruodžio mėnesį ir jas ves Vida Valiulienė su Julija Valiulyte.

• Lapkričio 4 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus ir 3 v. p.p., užbaigiamos Šventąja valanda prie išstatyto Švenčiausiojo. Tą valandą visi skatinami privačiai pasimelsti, kad tarp mūsų jaunimo vėl atsirastų pasirenkančių dvasinio pašaukimo kelią.

• Lapkričio 27, sekmad., mūsų parapijos KLK moterų draugijos skyrius švęs savo metinę šventę ir iškilmingai dalyvaus 10 v.r. Mišiose. Po jų Anapilio parodų salėje 12 v.d. bus rašytojo Antano Šileikos paskaita, vaisės, loterija ir įėjimo bilieto laimikis. Įėjimo bilietas – \$25, perkant iki lapkričio 20 d. – tik \$20. Bilietus platina draugijos narės sekmadieniais parapijos salėje.

• Mišios lapkričio 6, sekmad.: 10 v.r. už a.a. Antaną ir Pranę Norkaičius; Vasagoje Geroro Ganytojo šventovėje, lapkričio 6, sekmad., 2 v.p.p. už a.a. Joną Vaškevičių; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, lapkričio 5, šeštad., 3 v.p.p. už Kanados lietuvių fondo mirusius narius.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Organizuojama maldininkų kelionė į Šventąją žemę 2012 m. kovo 6-15 d.d. Kelionės kaina \$1,999. Norinčius važiuoti prašome užsirašyti parapijos raštinėje iki lapkričio 30 d.

• Praeitą savaitę palaidotas a.a. Alfonsas Marcis – 91 m. Paliko dukras Mildą Marcis ir Della Turūtienę su šeima. Yra miręs a.a. Brian William McLoughlin, palikęs žmoną Marytę Mikelėnas-McLoughlin. Spalio 31 d. palaidota a.a. Klementina Poškienė, 95 m. Paliko giminių Lietuvoje. Yra mirusi a.a. Aleksandra Bubelienė, 91 m. Laidotuvės šeštadienį, lapkričio 5, 10 v.r. Paliko vyrą Vytautą, dukras Vidą ir Iloną su šeimomis ir seserį Marytę Gudeliene su šeima bei kitus giminaičius Kanadoje ir Lietuvoje.

• Parapijos jaunimas vėl organizuoja kalėdines dovanas (batų dėžes), kurios bus siunčiamos našlaičiams Lietuvoje. Norintys prisidėti – jauni ir vyresni – kviečiami kreiptis į Valytę Juzukonytę vjuzukonis@gmail.com arba Hannah Cotteau hcotteau@uoguelph.ca. Dovanos turi tiktai naujagimiams ir vaikams iki 15 m. amžiaus. Prašome dovanas atnešti nesuvinjotas į parapijos raštinę, kur bus didelė dėžė, arba sekmadieniais į salę. Priimame ir pinigines dovanas/aukas. Planuojame pasiųsti viską lapkričio pabaigoje.

• Kviečiame į Sriubos vakaronę sekmadienį, lapkričio 20, 4 v.p.p. Tikslas - sutelkti lėšų sriubos virtuvių Vilniuje ir Kaune išlaikymui. Salėje bus aukų staliukas. Paminėsime ir 70 metų sukaktį nuo trėmimų į Sibirą pradžios sriubos virtuvių lankytojų prisiminimais. Bilietai (\$20 asmeniui) pardavinėjami parapijoje sekmadieniais po Mišių. Jų galima užsisakyti ir telefonu pas Dalią Rocca 905 820-3088 arba Birutę Kazlauskaitę 416 762-5449. Vakaronės ruošą globoja Prisikėlimo parapijos Labdaros sekcija.

• DĖMESIO! Pasižymėkite kalendoriuje gruodžio 15 d., 7 v.v. “Jaunimo rekolekcijų Mišios”. “Kretingos” stovyklos jaunimas kviečia visą jaunimą, buvusius ir dabartinius stovyklautojus, ateiti ir dalyvauti žodžiu, giesme bei pasidalinimais šiam jaunimo susikaupimo vakare, kuris įvyks anglų kalba. Po to vaisės parapijos salėje.

• Labdaros sekcijos rudeninis išpardavimas buvo pats pelningiausias koks kada yra buvęs.

• Mišios sekmadienį, lapkričio 6: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Gitą, Algį ir Apolinarą Beresnevičius; 11 v.r. už Novenai pavestas sielas, a.a. Moniką Bumbulienę (17 m.) ir a.a. Mary White (20 m.); už a.a. Kazimierą, Ireną ir Bronių Ardavičius.

Nuoširdžiai dėkojame Toronto Prisikėlimo kredito kooperatyvo valdybai už \$2,000 auką Šv. Jono lietuvių kapinėms.
Kapinių valdyba

• Ateinančio savaitgalio šeštadienio naktį (lapkričio 6) laikrodžiai bus atsukami viena valandą atgal.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį pamaldos su Šv. Komunija 11.15 v. ryto. Sekmadienio tikybos pamokos vaikučiams vyks pamaldų metu.

• Moterų draugija praneša, kad šių metų Padėkos puota įvyks sekmadienį lapkričio 13. Bilietus platina Irma Šturmienė, 905 270-3723.

• Moterų draugijos susirinkimas – po pamaldų lapkričio 20 d. šventovės patalpose.

Lietuvių Namų žinios

• Ateinančių sekmadienį LN pietūs vyks Vytauto Didžiojo menėje, o bare “Lokys” kviečiame paragauti lietuviško alaus ir pažiūrėti lietuviškų tiesioginių transliacijų.

• Lietuvių Namai ieško ūkvedžio dirbti nepilnu laiku. Teirautis tel. 416 532-3311.

• LN valdybos posėdis įvyks lapkričio 9 d., 7.30 v.v.

Maironio mokyklos žinios

• Darželių mokiniai dalyvavo Kaukių parade mokykloje spalio 29 d. Pirmo skyriaus mokiniai klasėje pasidalino saldumynais ir sultimis. Kas norėjo, dėvėjo kaukes.

• Kitos klasės paminėjo Kaukių dieną kurdamos meno darbelius ir kt. Visiems buvo linksma ir gardu. Ž

AUKOS

A.a. Cecilijos Pakštienės atminimui Ona Senkuvienė ir vaikai Alma, Asta ir Arvydas *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

A.a. Cecilijos Pakštienės atminimui Stefa ir Algis Medeliai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$25.

A.a. Prano Čeponkaus atminimui Ona Juodikienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

Šv. Jono lietuvių kapinėms \$100 aukojo O. Balsienė.

PADEKA

A.a. Antano Šivoko testamento vykdytojams už \$20,000 palikimą mūsų **Labdaros slaugos namams**. Nuoširdžiai dėkojame.

Labdaros fondo valdyba

SLAUGOS NAMŲ ŽINIOS

• Labdaros gyventojų kvietimas. Prašom visus atvykti į Labdaros kasmetinį pyragų ir meno dirbinių išpardavimą sekmadienį, lapkričio 13, nuo 10 iki 3 v.p.p. Kviečiame ateiti ir nusipirkti įvairių meno dirbinių, keptų skanumynų ir gėrimų bei pabūti kartu su Labdaros gyventojais ir darbuotojais. Pasilinksminkite su gyventojais ir tuo pačiu padėkite pagerinti jų gyvenimo būdą. Už surinktus pinigus galėsime gyventojams surengti ekskursijų ir kitokių pramogų. Būtume labai dėkingi, jeigu galėtumėt paaukoti pyragų ar meno dirbinių pardavimui. Jeigu norėtumėt prisidėti prie šito geranoriško įvykio, prašom paskambinti Elenutei Lelienei tel. 416-232-2112 X 409. Bus smagu matyti visų šypsenas ir linksmą pabendrauti. Prašom perduoti kitiems pažįstamiems žinią apie šį renginį. **Inf.**

MONTREAL

Šv. Kazimiero parapija

Sekmadienį, spalio 30, per Mišias kleb. kun. Paulius Mališka pranešė, kad kopija Dievo Gailestingumo paveikslas pasiliks Šv. Kazimiero parapijoje, nes tai seniausia lietuvių parapija Kanadoje. Dėkojame Lietuvos vyskupams, kad atsiuntė kopiją paveikslą į Kanadą, kun. Vytautui Staškevičiui, Kanados lietuvių kunigų vienybės pirmininkui už dovaną, ir prel. Jonui Staškevičiui už atvežimą paveikslą į Montrealį. Parapijai tai labai graži dovana ir ypatinga garbė. Klebonas padėkojo Alfred ir Sylvie Pališaičiams už dovaną – tris augalus, kurie puošia altorių. Po Mišių vyko vajaus pietūs lėšoms parapijai telkti. Parapijos komitetas paruošė skanius pietus. Loteriją laimėjo Helen Kurylienė, Justinas Kisieličius, Aldona Zabielenė ir Juliette Labonne, kuri padovanojo laimikį parapijai. Klebonas ir parapijos komitetas labai dėkoja parapijiečiams ir svečiams už jų dosnumą.

A.a. Jonas Valiulis (1924-2011), sulaukęs 87 metų, mirė spalio 23 d. Liūdi žmona Helen, sūnus John (Natalia) iš Tulsa, Oklahoma, duktė Valerie (Guy), sesuo Donata Lietuvoje ir kiti artimieji. Gedulinės Mišios įvyko Šv. Kazimiero šventovėje. Palaidotas Notre-Dames-des-Neiges kapinėse. Vietoj gėlių šeima prašė aukoti šalpai. Užuojauta šeimai.

Šv. Onos draugijos pietūs – lapkričio 13 d. po Mišių. Bus trumpas susirinkimas.

Šv. Elzbietos draugijos atleidai – lapkričio 20 d. Draugija ruošia pietus po Mišių. Nebus susirinkimo. **VL**

Sekmadienį, spalio 30, Montrealio Šv. Kazimiero parapijos komitetas, paruošęs vajaus pietus. Stovi (iš k.) Romas Išganaitis, Alice Skrupskytė, Nijolė Šukienė, Jonas Zienka, John Brilvicas (padėjęjas), Antoinette Brilvičienė ir kleb. kun. Paulius Mališka
Ntr. V. Lietuvninkaitės

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

DĖMESIO! VISOS LIETUVIŠKOS ORGANIZACIJOS, klubai ir institucijos yra prašomos atsiųsti datas ir vietas savo veiklos svarbiausių švenčių, metinių susirinkimų ir kitų renginių el. paštu tevzib@rogers.com, stengiantis išvengti renginių susikryžavimo. Pasitikrinkite datas pas mus! Net kitų vietovių veikla gali pritraukti dalyvių arba bent jų skaičiaus nesumažinti, jei plačiau žinoma apie jūsų renginį. Nemokamai skelbiame datą ir vietą veiklos kalendoriuje *Tėviškės žiburijų* tinklalapyje www.tevzib.com. Spausti “VEIKLA-KALENDORIUS”.

Tėviškės žiburijų skelbimų kainos nuo lapkričio 1 d. yra \$9.50 už vieną inčą (2.5 cm) per vieną skiltį. Paremkite *TZ* tinklalapį www.tevzib.com \$0.50 priedu už kiekvieną spausdintą inčą. Skelbsime Jūsų verslą el. žinyne.

ŠILTA IR DRAUGIŠKA ŠEIMA ieško geros ir sąžiningos auklės, kuri galėtų atvažiuoti į mūsų namus Mississaugoje prižiūrėti 2 vaikus. Prašome skambinti tel. 905 848-6719.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 416-720-0132 arba 647-400-1153 (cell).